

היזברות

פרשת ראה | גליון 465 | כ"ד באב תש"פ

לתגובות: oneg.shabat@htv.co.il

הקפצת העלון - 073-2221388

www.hidabroot.org

העלון מוקדש לעיני יעקב (קובי) בן חנה | לעיני פונגדה בן טורי | לעיני אמנון עמיאל בן משה | לרפואה שלמה ולכל הישועות לידה בת מהרי" | לרפואה שלמה ולכל הישועות בכור בורים בן מקדם | לרפואה שלמה עבור שלום כהן בן פרחא

להקדשת העלון חייגו: 073-2221388

זמן כניסת ויציאת שבת

מוצ"ש מוצאי ר"ת	מוצאי שבת	כניסת השבת
20:39	20:00	18:48
20:36	20:03	19:05
20:39	20:03	18:58
20:38	20:01	19:05

עשר בשביל שתתעשר

הקשר בין מעשרות לעשירות. האם מדובר רק במילים דומות?

מורנו הגה"ר זמיר כהן שליט"א

על הכתוב בפרשה "עֶשֶׂר תַּעֲשֹׂר אֶת כָּל תְּבוּאֹת זֵרְעֶךָ" אמרו חז"ל בתלמוד, כי הכפילות באה לרמז (תענית ט ע"א): "עשר בשביל שתתעשר". הכתוב אמנם עוסק במעשר מן הצומח, ורק על כך נאמר שמותר לבחון את הקב"ה ככתוב בנבואת מלאכי (ג, י): "הֲבִיאוּ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂר וכו' וְבַחֲנוּנֵי נֶאֱבָאֵת אָמַר ה' צְבָאוֹת אִם לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקֹתִי לָכֶם בְּרֶכֶת עַד בְּלֵי דֵי", ולא במעשר כספים, וכמו שהרחבנו בשו"ת נזר כהן חלק ב (י"ד ס' לא. ושם בס' כט נתבאר מאיזו הכנסה להפריש וכיצד לחשב מעשר כספים. ע"ש). אולם רבים מעידים על זינוק לגובה בהכנסותיהם ועל תפנית של התרוממות כלכלית בלתי מוסברת מאז החלו להפריש מעשר מרווחיהם לצדקה. משום שיש ברכה רבה במעשר כספים, אלא שאסור לבחון בכך את ה', מאחר שיתכן שיש לאדם זה עבירות המטות את כף המאזניים לצד השני.

אך הדבר דורש הסבר. מדוע אדם שבסך הכל מעשיו מתוקנים בלימוד תורה וקיום מצוות, אך אינו עומד כראוי בניסיון הממון להפריש מעשר מרווחיו ולתת לעניים ולמוסדות תורה וחסד, אינו מתעשר, ואילו חברו, שאינו מתוקן כמוהו בתורה ובמצוות, אך מדקדק לתת מעשר מהכנסותיו, זוכה לעשירות? הלא בסיכום כמות ואיכות המצוות שיש לכל אחד מהם, וממילא בסיכום מצבם הרוחני הכללי כלפי שמים, הראשון נעלה יותר מהשני? בהקדמתו לספרו "שערי יושר" מסביר הג"ר שמעון שקאפ זצ"ל (בתוספת נופך): עובד זוטר בחצר המלך, שהמלך הפקיד בידו כמה תכשיטים פשוטים לשמירה, והוא ביצע את מלאכת השמירה באופן מושלם, יקדם אותו המלך לשמירת חפצים יקרים יותר. וכשיוכיח את עצמו גם בתפקיד זה, יקודם למשרה בכירה יותר, עד שלבסוף יפקיד המלך בידו את כל אוצרותיו. כך כאשר הקב"ה מפקיד ממון ורכוש ביד האדם, ומצווה אותו

להפריש ממנו למוסדות תורה וחסד ולפרנס דלים ואביונים, והוא ממלא תפקיד זה כראוי, מפקיד הקב"ה בידו סכומים גבוהים יותר והכנסותיו ורווחיו הולכים וגדלים. וכאשר הוא ממשיך לעשות מלאכתו נאמנה ומפריש מעשר מממונו, מעשיר אותו הקב"ה עוד ועוד. שהרי כל ממנו של האדם, של מלך העולם הוא, ורק מופקד בידו. ומי שנותן מכספו לצדקה, הרי במבט אמיתי הוא נותן מארנקו של בעל הבית, לאנשים שקיבל הנחיה מאדונו לתת להם. וכמו שאמר שלמה המלך: "כִּי מִמָּוָה הִכֵּל, וּמִיָּדָה נִתְּנוּ לָךְ" (דברי הימים א' כט, יד). לאדם כזה, הרי מגיע עוד ועוד ממון, שהרי נאמן הוא במלאכתו ועושה את רצון המלך כראוי. ובינתיים, יש לו רשות ליהנות בעצמו בכדרך אגב, מכספו של מלך העולם.

אמנם תחושתו הטבעית של כל אדם היא שהכל קניינו, שהרי הוא זה שעמל ויגע להשיג את רכושו, וביזכרונו עולים כל המהלכים המתוחכמים שביצע, והטירחה הפיזית שטרח בגופו עד שהגיע למעמד שהגיע אליו. אולם כאשר ישיב לעצמו: "מי נתן לי את החכמה ואת הכוח לפעול? הלא הכל ממנו יתברך, שרצה שאצליח!", מתוך כך יקבל ענווה לפני בוראו. וכמו שאמר הכתוב: "הַשֹּׁמֵר לֶךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וכו' וְאָמַרְתָּ בְּלִבְּךָ כִּחֵי וְעַצְמִי יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה. וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנְתֵּן לָךְ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל!" (דברים ת, יא-יח).

עוד ייקל על האדם לעמוד בניסיון הממון, כאשר יזכור שהחיים בעולם הזה זמניים, והעולם הזה אינו אלא פרודור בפני הטרקלין שהוא העולם הבא. ומה לוקח אתו האדם לחיי העולם הבא? לא כסף ולא זהב, לא חסכוניות בבנק ולא מגדלי דירות, אלא רק את הקניינים הרוחניים שרכש לעצמו בהיותו בתוך לבוש גשמי שהוא הגוף, במהלך חיים שכל תכליתם נועד להתגברות על יצרי הממון ותאוות העולם, וצבירת זכויות לחיי העולם הבא.

אשרי אדם שאינו מאפשר לעולם החומרי להעלים ולהסתיר ממנו את תכלית חייו, עומד הוא בניסיונות החיים, ואם נכשל ונפל מיד קם ועושה תשובה, נותן מכספו לצדקה, וזוכה לחיי העולם הבא. שבת שלום.

מאכל חלבי?

במיקרוגל אין גוף חימום. החימום נעשה ע"י חיכוך, וקיימת בו פליטת אדים, ולכן צריך להפקיד במיקרוגל ביתי לסגור היטב את מוצרי החלב שלא תיכנס לתוכם

שאל את הרב

הג"ר אברהם יוסף שליט"א

❓ **חיממתי במיקרוגל מאכל בשרי. האם מותר להשתמש בו אחר כך לחימום**

2 מלך, אבא או חבר? דינאל בלס

3 עשר שעות בשבוע הרב יצחק פנגר

4 אבחון יתר? הרב דן טוימקין

5 אבטיח בסעודה הרב ירון אשכנזי

6 כנישה (לא) מקריה חיים ולדר

9 מוסלמי בדרך לגיוז דוד פריד

14 על חינוך מתפללים הרבנית חגית שירה

אווירה ייחודית

תפילות מרגשות

חדרים מפוארים

ארוחות כיד המלך

פהשכעו לכל המשפחה

רגע לפני השנה החדשה יוצאים לנופש חויתית!

סביב תחומת פנינת עיר הקודש ירושלים

פרשת כי תבוא

12 - 13 | 4-5.9.2020

במלון המלך שלמה ירושלים

הנטיחו מקומכם עמנו: 073-222-1270

על פי הנחיות התו הסמל - מס' החדרים מובלל -

הרצאות מתקופת עם

הרה"ג זמיר כהן

מלך, אבא או חבר? (ג')

מתחזקים בתחילת דרכם עלולים לחשוב בטעות את הקב"ה בדומה לחבר אנושי

הלב רצויות לפניו: "קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת" (תהילים קמ"ה, י"ח).

אין מי שמבין אותנו, מרחם עלינו ומתעניין בנו יותר מהקב"ה. הוא יתברך נמצא איתנו מאז שנולדנו, ואף לפני שנולדנו, ומכוון את נשמותינו בכל צעד ושעל בחיים. אך אין לשכוח כי ירדנו לעולם הזה למבחן ולתיקון; גם הניסיונות והקשיים - ניתנו לנו ממנו יתברך.

הקב"ה אוהב אותנו אהבה אין קץ, וקשוב לנו, אך אין מטרתו להיות חבר המארח לנו חברה, אלא בראש ובראשונה אבא הדואג להביאנו אל החינוך הנכון ותיקון מידותינו, בין אם אנו מבינים את החינוך או לאו. כך נאמר בתורה במפורש בהתייחס לניסיונות ולייסורים: "וידעת עם לבבך, כי כאשר ייסר איש את בנו, ה' אלוקיך מייסר" (דברים ח, ה').

המשך בעמוד 7 <

אין בעולם מי שקרוב אלינו יותר מאלוקים אשר ברא אותנו, מקיים ומלווה אותנו בכל רגע ורגע. כיוון שכך, ישנם אנשים המתייחסים ורואים את הקב"ה בתור חבר אישי וקרוב.

ההתבודדות, בדיבור כן ואישי, החושף את הלב בצורה נרגשת ואמתית מלפניו יתברך, היא דבר רצוי ונפלא ביותר. אולם יש להיזהר מן ההסתכלות המגבילה את ה' לחבר אנושי, שכל רצונו מסתכם בהקשבה וחברות הדדית לשמחם. בהשקפה ילדותית מידי, אורב היצר הרע להטעות ולהפיל: הטעות הגדולה נחשפת בזמנים שבהם בקשותיהם אינן מתמלאות, או אם מקבלים את ההיפך ממה שביקשו וציפו לו מ"חבר טוב ומתחשב", אז נופלים ברוחם. כי בהנהגה שטחית, חבר טוב לא היה נוהג עמם ב"יד קשה", לאחר שחשפו את לבם בפניו ברגש גדול ובכנות רבה כל כך.

טעות זו בהשקפה יכולה להוביל לאיבוד הביטחון והאמונה, ח"ו. במקרה שתפילותיהם מתעכבות לאורך תקופה ארוכה, או ייסורים שונים גוברים עליהם, עלולים הם להגיע למסקנה המוטעית שהקב"ה לא מבין ללבם, או שלא אכפת לו מרגשותיהם הכנים, חלילה. כך עשוי היצר הרע להוביל את האדם למרידה, עד שיחדל להתפלל לחלוטין. ומהי האמת?

האמת היא שהקב"ה מבין ללבנו יותר מכל חבר, כי הוא הרי ברא את לבנו. כל מחשבה, כל רגש עד הדק ביותר, גלויים לפניו. כך אמר ה' לשמואל הנביא: "אל תבט אל מראהו ואל גבוה קומתו, כי מאסתיהו, כי לא אשר יראה האדם - כי האדם יראה לעיניים, וה' יראה ללב" (שמואל א' ט"ז, ז').

שבע עובדות

יונתן הלוי

7 עובדות על חודש אלול

חודש אלול מוקדש כולו לחזרה בתשובה, ובו נפתחים שערי סיעתא דשמיא לכל מי שרוצה לתקן את מעשיו

6. על גדולתם של בעלי תשובה אומרים חז"ל כי לא רק שחטאיו נמחלים לו, אלא ש"מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין" (ברכות לד, ע"ב).

על כך אומר הרמב"ם: "ואל ידמה אדם בעל תשובה שהוא מרוחק ממעלת הצדיקים מפני העוונות והחטאות שעשה, אין הדבר כן, אלא אהוב ונחמד הוא לפני הבורא כאילו לא חטא מעולם... ולא עוד, אלא ששכרו הרבה, שהרי טעם טעם החטא ופירש ממנו וכבש יצרו" (הלכות תשובה לרמב"ם ז, ד').

7. על פי גישת חז"ל, מספיק שהאדם הרהר בתשובה, והדבר הזה גורם לו להיות צדיק באותו רגע. גישה זו מסייעת להתגבר על היצר הרע המנסה להגדיל בעינינו את תהליך התשובה. היצר מורה לנו כי הדרך לתשובה קשה וארוכה וכמעט בלתי אפשרית. משום כך באים חז"ל ומלמדים אותנו כי תשובה, שעיקרה הוא רצון עז לשוב לבורא, ניתן לעשות גם ברגע אחד של מחשבה, הכולל חרטה על העבר והחלטה שלא לשוב עוד לחטוא. לאחר המחשבה יש לומר בפה את החטאים ולהביע חרטה עליהם, ואז לקבל קבלה קטנה לעתיד, אשר תחזיר את האדם לדרך הישר.

עוונותיו של האדם נחשבים לו לזכויות (יומא פו, ב'). מצוות התשובה הינה בעלת כוח עצום לקרוע את גזר דינו של האדם (ראש השנה יז, ב'), להביא שפע של רפואה לעולם (יומא פו, א') ועוד.

4. היצר מרפה את ידי האדם הבא מלשוב, והוא מטעה אותו לחשוב כי אין כל טעם בתשובתו, כיוון שבורא העולם הוא גדול ונישא והאדם הוא שפל וחוטא, וכי לבורא העולם אין כל צורך בו. על האדם המעוניין לשוב לבורא לחוש ולהאמין בכל לבו כי בורא העולם חפץ בתשובתו ומחכה לה.

5. אמירת החטאים בפה נקראת וידוי, ואף היא מצוות עשה. על פי הרמב"ם: "כל מצוות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתוודות לפני הקל ברוך הוא, שנאמר: 'איש או אישה כי יעשו... והתוודו את חטאתם אשר עשו' (במדבר ה, ה'-ז'), זה וידוי דברים". (הלכות תשובה לרמב"ם א, א').

1. אלול הוא ראשי תיבות של: "אני לדודי ודודי לי". אחד הפירושים לפסוק זה, המופיע בשיר השירים, הוא: אני - כל האנוכיות והעצמי שלי, הכל לכבוד ה' יתברך: הרצונות, ההרגלים, החשקים... - הכל מופנה לעשות רצון ה'. גם אם כעת אני רוצה לדבר לשון הרע, או אני רוצה לישון

עוד ולא לקום לתפילה וכדומה, הרי שאני משעבד את כל האני הזה לדודי שהוא בורא עולם האוהב אותנו. וממילא אם כך יעשה האדם, התוצאה הישירה היא "ודודי לי" - שהקב"ה ימלא כל משאלותיו ויעשה הכל למענו ולטובתו, ויחתום דינו לשנה טובה.

2. בחודש אלול נפתחים שערי סיעתא דשמיא לכל מי שרוצה לתקן - בתנאי שהוא מתרגם את רצונו למעשה. שערי שמים פתוחים לקבלת התפילות, מסלקים את כל שומרי הפתח והמקטרגים למיניהם - להכניס את תפילותיהם של ישראל, בתנאי שיצאו מלבם.

3. על ידי תשובה מתוך אהבת הבורא כל

עורך: דודו כהן • עורכת משנה: דבי רייכמן • עריכה גרפית: שני מויאל • הפצה ולוגיסטיקה: טליה זכריה ואסתר שמיר
רוצים לקבל 50 עלונים עד לבית עם שליח, ולהפיץ בבית הכנסת או בסביבתכם הקרובה? חייגו 073-2221388

Advertisement for a Jewish event. Text: "אל תשכחו את מה שחשוב באמת!". Includes an image of a man in a hat and a glass of wine.

Advertisement for a Jewish event. Text: "מה תלמדו בסדנה? ההבדלים בתקשורת ובגישות בין גבר לאישהבניית שנה ראשונה וסודות הבית היהודימבט רחובי על טירת המשפחההלכות וחיידושים רפואיים ינתן אישור כלה לרבנות". Includes an image of a man in a hat.

Advertisement for a Jewish event. Text: "סדנה זוגית עם הידברות". Includes images of two men in hats and a dove.

הבית היהודי
הרב שמחה כהן

קשיים בקבלת סליחה

לפעמים הפוגע מכיר בטעותו ואף מבקש סליחה - אך זו אינה מתקבלת. מדוע?

לפעמים נפגע אינו סולח גם כשמבקשים ממנו סליחה, או שאף אם הוא סולח, סימני הפגיעה אינם חולפים והפגיעה ממשיכה להציק. יש לדעת שלכל נפגע תהליך וקצב משלו להתפייסות. יש המתפייס בקלות לאחר שביקשו ממנו סליחה, אפילו בשפה רפה. אחר לא יירגע, אלא אם כן ישבו וישוחחו עמו על הפגיעה.

לעיתים, הקשיים בקבלת הסליחה נובעים מצורת בקשת הסליחה, היוצרת תחושה שהמבקש אינו מכיר בעובדה שמעשהו היה חמור. סיפור מאפיין לכך התבטא בתלונתה של חנה. היא התלוננה שבעלה פגע בה פגיעה חמורה, ועל אף החומרה שבפגיעה הוא אינו מתנצל על כך. כששאלתי את בעלה לפשר תלונתה, הוא טען שאמנם הוא פגע ברעייתו, אך היה זה לפני שנתיים, ומאז הוא ביקש ממנה על כך סליחה פעמים רבות. חנה הגיבה, הוא "אמר סליחה", אך הוא לא התכוון לכך ברצינות.

שיעורי שאין טעם לומר לו שביקש שוב סליחה, שהרי הוכח שאין בכך די כדי להרגיע ולשכך את כאבה של חנה, ולכן הצעתי לו לעשות משהו חדש, להעלות על הכתב את בקשתו לסליחה. הוא הסכים ואף קרא לפני את אשר כתב: "אני מבקש ממך סליחה על שדיברתי בזלזול על בני משפחתך, לא היתה לי שום כוונה לפגוע בך...". בשלב זה עצרתי, משום שמן הנוסח הבנתי את הסיבה שחנה טוענת שאין הוא מתכוון ברצינות לבקש סליחה. זאת עקב המשפט "לא היתה לי שום כוונה לפגוע בך".

לכאורה, מגמת הביטוי "לא התכוונתי" היא חיובית, ומטרתה להבהיר לנפגע שהפגיעה לא נבעה מזלזול בו. אולם לעיתים קרובות הוא מתקבל על ידי הנפגע, כרצון להמעיט באשמתו. כלומר, "אינני אשם כל כך"; שהרי הבעל מסביר מדוע אין הפגיעה צריכה להיות כה חמורה, שהרי לא היתה לו כוונה לפגוע, בעוד שכדי להתפייס ולרכך את רגשותיה הפגועים, זקוקה חנה להודאה מוחלטת באשמה, ולחריטה מושלמת של בעלה, שתתבטא בנטילת כל האחריות על עצמו, על ידי האמירה: "טעיתי טעות חמורה, מבלי שיש לי הסבר מניח את הדעת על כך".

מן הראוי לציין, שבמקרה של התנהגות מחפירה במיוחד, לעיתים בשלב ראשון עדיף לא לבקש סליחה. אלא להתהלך בפנים חמורי סבר ורוויי-עצב, המבטאים "אני מודה שאין לי אפילו זכות לבקש את סליחתך".

במקרים שהיה ניסיון לבקש סליחה על דבר חמור במיוחד, אפשר לשמוע על לא פעם אישה האומרת: הוא עשה זאת, ועוד יש לו חוצפה לבקש סליחה. כלומר, לעיתים עצם בקשת הסליחה משדרת שאינני חושב שעשיתי מעשה נורא כל כך ובלתי מתכפר, שהרי אני מבקש על כך סליחה, ואם כן הדבר יכול להיסלח.

לרכישת ספרי הרב שמחה כהן חייגו להדברות שופו: 073-222-1250

קוקטייל ההצלחה
הרב יצחק פנגר

עשר שעות בשבוע

כמה זמן צריך להשקיע בשביל להשיג מטרה, ואיך מצליחים להתקדם?

גדילה בתחום שאתה מעוניין בו תגרום לך תחושה טובה של התקדמות וסיפוק.

בדקו את 500 אנשי העסקים המרוויחים ביותר בשוק. המנהלים בחברות, אנשי המכירות הטובים ביותר. נמצא שאנשים אלו התחילו בדרך כלל את הקריירה שלהם איפשהו בתחנית, אבל בשלב מסוים

החברה שלהם הייתה מוכנה לשלם להם הרבה מאוד כסף. מה קרה? האנשים הללו היו ממוצעים מבחינת מנת משכל או כישרון, אך בשלב מסוים הם החליטו להשתפר: הם הלכו לבוס שלהם ואמרו "אני רוצה לתרום תרומה משמעותית לעבודה פה, ואני רוצה להיות מוצלח בעבודה פה. מה אתה חושב שיעזור לי הכי הרבה להיות מצליח יותר, לתרום תרומה משמעותית יותר לעבודה?"

הבוס אמר להם - "אם היית טוב מאוד ב... (מכירות, שיווק, ניהול כוח אדם וכו'), היית תועלתית מאוד ובעל ערך עבור החברה שלנו".

אז הם כתבו את ההתפתחות וההתקדמות בתחום זה כמטרה. כמו תכנית לימודים לנער בבית הספר. אתה בוחר מה אתה רוצה ללמוד - רבנות, דיניו, רפואה, עריכת דין וכו', ואז ישנה תכנית לימודים, מה אתה צריך ללמוד בכל שלב כדי להשיג את המטרה שלך.

הם הבינו שהם צריכים לקרוא ספרים בנושא - הם התעניינו אלו ספרים הם הטובים ביותר בתחום הזה.

הם ביררו אילו הרצאות שהם יכולים לשמוע הן הטובות ביותר בתחום, כדי להתמחות בו.

אילו קורסים וסמינרים הם צריכים לקחת כדי להתמחות בתחום הזה.

ולבסוף, אלו מעשים - מה הם יכולים לעשות בכל יום כדי להשיג את היכולת הזו?

הם היו ממוקדים ביכולת או בתחום הזה בלבד, כמו צלף שמתמקד במטרה שלו. אולי זה לקח להם חודש, אולי שלושה חודשים, אולי שנה. אבל הם עבדו על זה יום-יום.

והנה המספר הסודי - שעתיים ביום, במשך חמישה ימים בשבוע. בסך הכול - עשר שעות בשבוע.

שעתיים יומיות של עבודה על תכונה או יכולת מסוימת בכל יום. בסך הכול עשר שעות שבועיות.

כמה שעות יש בשבוע? $24 * 7 = 168$ שעות. מתוך זה תשקיע רק 10 שעות כדי להגיע לדרגה הגבוהה ביותר שאתה יכול להגיע אליה בעבודה שבחרת. קח את עשר השעות הללו ותשקיע בעצמך. הדבר הזה נכון לגבי כל דבר שאנו מעוניינים להשתפר בו - עבודת המידות, לימוד תורה בתחום מסוים (הלכה, מוסר, אגדה, קבלה וכו') וכן הלאה. אתה יכול להמשיך את שגרת היום יום, אך הקפד להקצות שעתיים ביום במשך חמישה ימים בשביל ההתמחות הספציפית שאתה חושב שתתרום לך הכי הרבה.

מתוך ספרו החדש של הרב יצחק פנגר 'קוקטייל ההצלחה'. לרכישת היכנסו להדברות שופו או חייגו: 073-222-1250

התפילין שלך יהיו לאות למתחזקים!

אם יש ברשותך תפילין נוספות לידיתך, אנפי יהודים שקיבלו על עצמם להניח תפילין ואין להם אפשרות כלכלית לרכוש, ישמחו לקבלם (ובלבד שהן כשרות ו/או נבדקו ב-3 השנים האחרונות)

ואם אתה מעוניין בהידור מצווה

ניתן גם לתרום מכספי מעשר לרכישת תפילין חדשות למתחזקים.

זריזין מקדימים, צור קשר עם ארגון הידברות: 073-222-1240

נוער מתמודד

הרב דן טיומקין

האם אנחנו מאבחנו יותר מדי?

אם יש לילד קושי - האם צריך לאבחן אותו? האם האבחון חשוב, או אולי דווקא מזיק?

הרבה אנשים טוענים שאנחנו דור שמאבחן את עצמו לדעת. יש יותר ויותר מודעות לבעיות כמו קשב וריכוז או שאר לקויות למידה, וזה גורם ליותר ויותר אבחונים. כל קושי לימודי, רגשי או חברתי של ילד, מיד גורם למערכת החינוך להמליץ על אבחון, שעולה להורים מאות או אלפי שקלים, אבחון שבסופו מתייג אותו בתווית של ילד בעייתי, עם קבלות, ומקבע את הקושי. האם יש אמת בטענה?

אנסה לדבר על המעלות ועל החסרונות שבאבחונים. תארו לעצמכם אדם שמגיע לרופא עיניים ומתלונן שהוא רואה מטושטש. רופא העיניים מוריד את משקפיו, וממליץ לו להתחיל ללבוש אותם. האדם מודד אותם, אבל מתלונן שהוא עדיין לא רואה טוב. כתגובה, גוער בו הרופא שהוא לא משתדל מספיק. אלו משקפיים נהדרות, ולראיה - הם לגמרי פתרו את הבעיה לרופא, ולעוד עשרות לקויי ראייה שבאו לפניו. נשמע הזוי, נכון?

זה ברור שבלי אבחון, בלי ברור מה לקות הראיה, אי אפשר להציע פתרון שיועיל באמת. זה כלל בסיסי ויסודי ברפואה. כמו שהדבר נכון ברפואת הגוף, כך בדיוק זה נכון גם ברפואת הנפש. יש הרבה סימפטומים דומים שמגיעים משורש שונה (לא הכל נובע מהפרעת קשב וריכוז!). כל עוד לא יודעים מה שורש הבעיה, הפתרונות שנציע עלולים לפסס, לא לעזור ואפילו להזיק.

צריך לעשות אבחון-מבדיל מוצלח, כדי לדייק ולשים את האצבע על שורש הבעיה, וממילא זה מה שפותח פתח למצוא אבני דרך לקדם ולשפר את הקשיים. כדאי בשלב מוקדם לעצור ולבדוק את שורש העניין, כדי לאפשר התקדמות הדרגתית, עם ציפיות מותאמות, ועם הזמן גם למצוא תהליך טיפולי שיאפשר לפתור את הבעיות, כי האלטרנטיבה של בעיות לא מטופלות היא ודאי יקרה וקואבת הרבה יותר.

עכשיו נעבור לחסרונות האבחון. קודם כל צריך להיזהר מאבחון לא מקצועי. יש בוגרי קורסים שונים שמציעים אבחון שלא באמת מצליח לשים את האצבע על שורש הבעיה, ולכן באבחונים שכאלה באמת התועלת נמוכה.

בעיה נוספת שכדאי להכיר: האבחון לפעמים מצלם מצב נוכחי, אבל הוא לא מראה את גרף ההתקדמות. מבחינה מסוימת הוא דומה לתמונה של מעלית נוסעת. אפשר לראות את מספר הקומה, אבל אי אפשר לדעת אם היא עולה או יורדת, ובאיה קצב. ולמה חשוב לדעת את זה? כי כמו שאמרנו גדולי ישראל, ש"ניתנה רשות לרופא לרפא, אך לא ניתנה רשות לרופא לייאש" - כך גם אבחון הוא לא תרופת פלא, הוא רק מגדיר נקודת פתיחה, והוא מועיל רק כל עוד הוא מקדם, ונותן פתח לשיפור. אבל אם הוא מייאש במיתוגים שליליים, ומשמש כתירוץ לחוסר השקעה, אז אין בו תועלת. לפעמים זה מפתח מאוד להשתמש בהגדרות של האבחון כתירוץ לחוסר השקעה. וזה חבל, כי אין יאוש, ותמיד אפשר לקדם עם אהבה ומסירות, כמו ששמעתי הרבה סיפורים על ילדים שסבלו מבעיות קשות, אך בזכות מבוגר שראה את הטוב שבהם והאמין בהם, הם נכנסו למסלול עליה. לכן אסור לתת לשום אבחון לייאש, אלא רק לסייע למצוא את המהלך הנכון להתמודדות לקדם את הילד.

לסיכום, האבחון הוא כלי שיכול להועיל מאוד, ובלבד שהוא באמת מקצועי, וגם בלבד שרואים בו נקודת מוצא ופתח לסולם עליה.

לרכישת הספר "בוטר המלאכים", ארגו כלים להורי המתבגר מאת הרב דן טיומקין, חייגו להידברות שופר 073-222-1250

חינוך ילדים

הרב אפרים אורשלימי

לא לאבד את השפיות

יום אחד ה"שיפוץ" ייגמר, ומה יקרה אחריו? כך תעניקו לילדיכם ביטחון

איך נראה הבית שלכם כאשר אתם באמצע שיפוץ כללי של כל הבית? מסתבר שהלכלוך וחוסר הסדר המשווע זועק לשמים. הכל מלא באבק, ההרגשה לא נוחה כלל ועיקר, לפעמים צריך אפילו לעבור לדירה אחרת למספר חודשים. אבל האם מישוהו מרשה לעצמו להיות מדוכדך ועצוב בגלל השיפוצים הנעשים בבית? **מסתבר שלא!** משום שכל אחד מבין שהכל זמני, ואין שום סיבה בעולם להיות עצובים. על אף שעכשיו הבלגן חוגג, העיקר שאחר כך - נגור בתוך בית חדש נקי ומסודר.

נראה שהעולם כולו נכנס למצב של "שיפוץ". מי היה מאמין שכבר כחצי שנה אנו נמצאים במצב של הקפדה על דברים שמעולם לא חשבנו עליהם. מי היה מאמין שהשמים ייסגרו, בתי ספר ייסגרו, הגבלות יוטלו, מאות אלפי אנשים יאבדו את מקור הכנסתם והכל פשוט נראה הפוך, כאשר יד ימין לא תמיד יודעת מה עושה יד שמאל מבחינת מקבלי ההחלטות.

אבל אנו, **כיהודים מאמינים**, חייבים ליתן את הדעת שלמרות כל הבלגן החוגג, **יש יד מכוונת מלמעלה**. כל מה שקורה בעולם לא נעשה אלא לטובתם של ישראל. בלתי אפשרי שיצורי אנוש יראו את התמונה בשלמותה. רק בורא עולם יודע ומבין על מה ולמה בא עלינו נגיף הקורונה הזה, וברור הוא שכל מה שנעשה בעולם - נעשה אך ורק לטובתם של האומה היחידה, שהיא עם סגולה - **עם ישראל**.

ממילא, כשאנו יודעים ומבינים את הנ"ל, אסור לנו בשום פנים ואופן להיכנס למצב שבו אנו מדוכדכים, עצובים, דואגים, אולי אפילו כועסים ח"ו, וזאת למרות כל המצב הלא נעים שנכפה עלינו לפעמים באיבוד מקור פרנסה, בבדידות, באימותים חיוביים של הנגיף וכך וכך.

הבה ונזכור: דאגה, דכדוך, כעס, או כל דבר אחר שמקורו באי שמחה, לחלוטין לא יפתור את הבעיה שלנו. להיפך. כאשר מבין רצדי עיניהם של מי מההורים נשקף הפחד, הרי שבמו ידיו אנו נכנסים למצב שבו נצטרך להעניק לילדינו לאחר תקופת הקורונה (שתיגמר באיזשהו שלב) טיפולים פסיכולוגיים (זה לא דבר מופרך לחלוטין). יש לנו הזדמנות פז לקחת את הלימון ולהפוך אותו ללימונדה. ילדינו ילמדו פרק חשוב בתולדות חייהם, שגם כאשר התקופה היא לא הכי נעימה, בלשון המעטה, גם אז **אנו לא מאבדים צלם אנוש**, אלא מחייכים למרות הכל, שמחים איתם ברגעים הדרושים להם, והעיקר, **מעניקים להם רשת בטחון אמיתית**, בה הם חשים שאנו **שולטים** במצב, כי יש לנו ולילדים אמונה חזקה ואיתנה בבורא עולם. מחנכים ומחנכות, רבנים וראשי ישיבות, מוסרים בימים אלו את הנפש ממש כדי להמשיך את שגרת הלימודים ככל שניתן. זה לא דבר של מה בכך. מדובר באנשים שלפעמים נמצאים במצב של סיכונים בריאותיים, והם עושים את הכל כדי ללמד גם בימים טרופים אלו. אבל גם במצבים אלו חייבים לדעת ולזכור את דברי חז"ל, "אם ראית תלמיד שתלמדו קשה עליו כבדול, אין זה אלא בשביל רבו שלא הסביר לו פנים". על כן, איש חינוך שלא מסוגל לחייך גם בתקופה זו, יתכן מאוד שהוא יצליח להעביר ידיעות כלשהן לתלמידים, אך ודאי שלא יקנה לילד אהבה ללימוד. **הורים או מחנכים** בביה"ס או בת"ת **צריכים להשרות אווירה של ידידות ושמחה**. ילד חייב לראות חיוך על פני הוריו ורבותיו. זה המתכון הטוב ביותר ללמידה ואותה גם בימים אלו. בהצלחה.

לשאלות למדור - a0504168883@gmail.com, לרכישת ספרי חינוך ילדים של הרב אפרים אורשלימי חייגו להידברות שופר 073-222-1250

החיים שלי השתנו!

חודתי | דכאני | בני | מחו | נפייתי | חסר בטחון

חשוב לדעת!

הרבה קשיים רגשיים ניתנים בע"ה לפתרון עם העזרה המתאימה!

ולכן, לא מתעלמים!

פגועים מתקשרים 073-333-333-1

נפשי בשאלתי | המתקנה ליישן ונטיפול רגשי ע"י עדי ההודת

קו ההלכה

הרב ירון אשכנזי

סגולה לחודש אלול, צער בשבת ואבטיח בסעודה

האם מותר להחזיר אוכל לפלטה בשבת, והאם צריך לברך על אבטיח בסעודה?

פוסקים הנוקטים שצריך לומר קדושת ובה לציון דווקא בציבור ולא ביחיד (רב עמרם גאון השלם חלק א' דף קס"ה עמ' א', והאשכול חלק א' סימן ט"ו ועוד). ואף שלהלכה מותר לאומרה ביחיד (חיד"א בקשר גודל סימן י' אות י"א), מכל מקום נראה שעדיף לאומרה בציבור מעומד, ולא ביחיד מיושב. ואם יכול להישען על קיר וכדומה, יוצא ידי חובה לכתחילה (על פי הגמרא בשבועות ל לגבי רב נחמן שעמד מוטה, כי שארי מסאגיה).

בתוך סעודת פת הגישו אבטיח למסובים. האם צריך לברך על האבטיח?

בבן איש חי (שנה ראשונה פרשת נשא סעיף ח') כתב שהיה מנהג בזמנו לאכול אבטיח יחד עם פת וגבינה, ועל כן אין צריך לברך כשאוכל אחר הסעודה, כפי שנפסק שכל מיני פירות שבאים בתוך הסעודה, אם אוכלם עם הפת אין צריך ברכה כלל, כיוון שכשאוכלם עם הפת נחשבים לדבר הטפל לפת ואין מברכים עליהם. אבל אם אוכל את האבטיח בסוף הסעודה בפני עצמו ולא מלפת אותו עם הפת, כיוון שאינם מעיקר הסעודה, יש לברך עליהם ברכה ראשונה. ומכל מקום יוצאים בברכה אחרונה בברכת המזון ואין צריך לברך בורא נפשות על אכילת הפירות (שולחן ערוך סימן קע"ז סעי' ב').

הידברות וקו ההלכה בשירות ללא תשלום, למענכם. לנל שאלה בהלכה, חייגו עכשיו 073-3333-300

(על פי שולחן ערוך אורח חיים סימן רנ"ג סעיף ב' ושי"ח סעיף ד' ועוד).

האם מותר לקרוא סיפור על אימי השואה ביום השבת?

אסור לקרוא דברים הגורמים לאדם צער בשבת, ועל כן צריך להימנע מקריאת ספרים כאלו ביום השבת. **בתפילת ערבית של מוצאי שבת מישוהו מאחורי עדיין לא סיים להתפלל, ואני לא יכול לשבת בקדושה של ובה לציון. האם אני צריך להמתין עם אמירתו עד שאוכל לשבת, או אפשר לומר את הקדושה בעמידה?**

לכתחילה כדאי לומר את קדושת ובה לציון בהיותו יושב, משום שקדושת ובה לציון רומזת בתפילה לעולם הבריאה (רמ"ק באור החמה חלק ב' דף ק"ט עמוד ד'). ובמוצאי שבת הטעם הוא כמופיע בשער הכוונות (דף ס' עמ' ב'), להמשיך את הארת עולם האצילות אשר בסוד תוספת שבת אל עולם הבריאה, להמשיך תוספת קדושה של שבת בבריאה כדי שתתקיים כל ששת ימי החול עד השבת הבאה. לכן ראוי לאומרה בישיבה. אמנם אם יש מישוהו המעכבו מלשבת, יכול לאומרה בעמידה, כיוון שישנם

סגולה נפלאה לחודש אלול, לבטל מעליו זירות קשות – לומר בכל יום מזמור לדוד ה' אורי וישעי (פרק כ"ז בתהילים) מראש חודש אלול עד יום שמחת תורה, והיא מסוגלת לבטל כל גזירה רעה שנתונה על האדם, וכל האומר פרק זה מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה אפילו גזרה רעה נתונה על האדם חס ושלום, מן השמים מבטלו, ומעביר מעליו כל המקטרגים, ומבטל מעליו כל גזרות קשות ורעות, ויוצא זכאי בדינו, ומובטח לו שלא יחסרו מזונותיו כל השנה". סגולה זו מיוחסת לרב אברהם חמוי זצ"ל מגדולי החכמים בזמן הרב בן איש חי.

הכנתי עוף ממולא באורז שיהיה גם לליל שבת וגם לשבת בבוקר. האם מותר להגיש מהאוכל לסעודת הערב ולהחזיר לפלטה את מה שנשאר לאחר סיום הארוחה בתוך סיר?

לספרדים אין איסור להחזיר על הפלטה מאכל יבש אם היה מבושל קודם לכן, ולכן מותר להחזיר את האורז או העוף שנשאר לסיר, ולאשכנזים יש איסור להחזיר כל מאכל על גבי פלטה. ומכל מקום, אם מחזיר את הדבר על גבי קדירת חמין, דהיינו שלוקח את האורז והעוף וישימו אותם בתוך סיר קטן, ויניחו את הסיר הקטן על גבי סיר שנמצא על הפלטה, יהיה מותר הדבר לכולי עלמא

הידעת?

דבי רייכמן

7 עובדות מפתיעות שאולי לא ידעתם

מדוע הציפורים נודדות, איזה צמח יודע להיעלב, ומדוע התנינים בוכים?

הדמעות מפרישה חומר מסכך, הדומה לדמעות. זהו מקורו של הביטוי "דמעות תנין", המתאר דמעות מזויפות או צער מזויף של אדם שאינו מצטער באמת על מעשיו.

הידעתם מדוע אוויר חם עולה למעלה? כשאוויר מתחמם – הנפח שלו גדל. כתוצאה מכך, המשקל של כל יחידת נפח בו יורד. מבחינה פיזיקלית, ככל שגז חם יותר, כך יש לחלקיקים שבו מרחב תנועה גדול יותר. כיוון שמשקלו פוחת, האוויר החם עולה מעל לאוויר הקר, הכבד יותר.

הידעתם איזה בעל חיים נושא את צאצאיו בפה? נקבת התנין מטילה את ביציה על היבשה. כאשר התנינים בוקעים מהביצים, מסייעת להם אמם לצאת מן הביצה, נוטלת אותם בפה, בין שינייה החדות, ונושאת אותם על המים, שם ישחו הרחק בתוך מי הנהר ויגדלו בבטחה.

גם בשמו הערבי, ג'מוס. זוהי בהמת בקר חזקה, שנפוצה באמריקה, באסיה ובעבר היתה קיימת גם בצפון ישראל ובסוריה. עדרי הג'מוסים של צפון ישראל שמשו את ערביי האזור כבהמות משא ועבודה, אך נעלמו בהדרגה במקביל לייבוש הביצות. כיום, גם ביבשת אמריקה נמצאים התאואים בסכנת הכחדה.

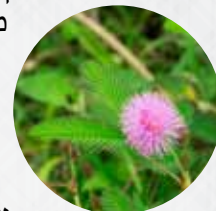
הידעתם איזה צמח נעלב? המימוזה הביישנית נקראת בשם המפתיע הזה משום שהיא רגישה מאוד למגע. אם נוגעים בה – עליה מתקפלים ונסגרים, בדומה לאדם שנעלב ומשפיל את מבטו.

הידעתם מהן דמעות תנין? לתנינים קיימת בלוטת דמעות מיוחדת, שנועדה לסכך ולהגן על קרום המצמוץ שנמצא מתחת לעפעף התחתון של עיניהם. הקרום הזה מגן על קרנית העין של התנין כאשר הוא צד מתחת לפני המים. בלוטת

הידעתם איזו לטאה דואה למרחקים? לטאת הדרקון המעופף חיה ביערות בדרום מזרח אסיה, ואורכה כ-20 ס"מ בלבד. היא אוכלת נמלים וטרמיטים שחיים על עצים, אך כאשר היא בורחת מטורפים – היא יכולה לדאות מעץ לעץ עד למרחק של 25 מטרים. גוש עור בצדי גופה נמתח בזמן הדאייה ומשמש כמעין כנפיים.

הידעתם מדוע נודדות הציפורים? לקראת החורף, נודדות ציפורים שונות אל הארצות הטרופיות, באפריקה ובדרום אמריקה, כדי לחוות חורף חמים ושפע של מזון. באביב נודדות הציפורים בחזרה לצפון, לקיץ קריר ונעים.

הידעתם איזו בהמת משא נכחדה בארץ ישראל? הבאפלו, או בעברית תאו, מוכר בארץ

גם הראשלי"ץ **הרה"ג יצחק יוסף ממליץ**

” זה חשוב מאוד להקים את הדבר הזה, וזה גם חוקי. זה מצויין!”

ירושלם ועזבונו
סכסוכי שבנים
פירוק שותפויות
נידוק... ועוד

פגישה (לא) מקרית

גיבור הסיפור חש ברע ומובהל לבית החולים. שם הוא פוגש איש זר, מוטרד. הכי מוטרד שניתן להעלות על הדעת. הנימוס מחייב אותו שלא להתערב, אבל אשתו מכריחה אותו להתערב. מתברר שבין שתי האופציות יש מרחק של שתי אצבעות...

סיפור מהחיים
חיים ולדר

ולתת לו את אחד הרופאים. בהמשך הוא שוב מבקש את האב.

"חכה חמש דקות, ואני אתקשר למכשיר הזה". אנחנו מחכים במתח ובציפייה, ואז הטלפון מצלצל.

"תראה מה תעשה", אומר הרב פירר, "הניתוח יבוצע, אבל לא בבית החולים הזה. עליך ללכת לקבלה, להשתחרר מבית החולים, לקחת איתך את האצבעות ולהגיע במהירות לבית החולים 'אסף הרופא', שם יחכה לך מנתח מומחה שיבצע את הניתוח".

הוא לוקח ממני את מספר הטלפון הנייד שלי, ותוך דקות הוא לוקח את בנו והם דוהרים לכיוון "אסף הרופא".

...

אנחנו משתחררים לביתנו בארבע וחצי לפנות בוקר. אני אומר לרעייתי: "אני כבר אשאר ער לתפילת ותיקין". ואת מי אני רואה שם אם לא את רופא המשפחה שלי?

הוא שואל: "נו, הלכת למיון?".

אני אומר לו: "כן, ברוך השם, זו רק בעיה קטנה בוושט שתחלוף לבד בתוך יום".

...

הוא אומר: "כך חשבתי". אני מחייך. "עם כל הכבוד, ויש לי כבוד אליך, בפרט שענית לי בשעה אחת וחצי אחרי חצות, אתה דווקא חשבת שזה משהו דחוף ושעלי לטוס למיון".

הוא עונה: "אכן, אבל אספר לך מדוע: האמת היא, שבדרך כלל בשעות הללו אני ישן שנת ישרים, בעיקר בגלל מנהגי ההתפלל 'ותיקין'. אך דווקא הלילה נדדה שנת, ומצאתי את עצמי מעיין בכתב עת רפואי שבו נידון מקרה של אדם שהקיא דם, והרופא לא התרגש ואמר לו שזה יעבור. ברם, הוא לא ידע שמדובר בחור במעיים, שגרם לכך שהאדם נפטר תוך שעותיים. ובדיוק כשאני מסיים לקרוא, הטלפון מצלצל ואתה על הקו, אומר שהקאת דם. כעת תגיד לי, מה יהודי מאמין צריך לעשות? זה לא נראה כמו מסר משמיים?".

תשמע מה שאני אומרת לך".

...

לאור הפצרותיה של רעייתי, ניגשתי אל האיש ואמרתי לו: "סליחה שאני מתערב, אני רואה שאתה מוטרד מאוד ורציתי לשאול אם אני יכול לעזור".

"אני באמת מוטרד", אמר האיש, שנראה בשנות הארבעים לחייו. עומדת בפני דילמה נוראית שאין לי שום דרך להכריע בה. לבני בן ה-16 נקטעו שתי אצבעות בתאונה ביתית. שמנו את האצבעות הקטועות בקרח והבהלנו אותו לכאן. לאחר שבדקו הרופאים את המצב, הם ביקשו ממני לבחור בין שתי אפשרויות: אפשרות אחת - להשאיר את המצב כמו שהוא, והוא יתפקד עם שלוש אצבעות, שזו אמנם נכות, אך ניתן לתפקד עמה. האפשרות השנייה היא לבצע ניתוח שבו מחברים את האצבעות למקומן, אך הניתוח הזה עלול לסכן את כל כף היד על חמש אצבעותיה, משום שאם החיבור לא יצליח - תפקוד היד כולה יכול להשתבש, והיא יכולה להישאר משותקת לחלוטין.

אני מסתובב פה ואין לי אפילו עם מי להתייעץ. האמת, אין לי האומץ להתקשר לאשתי ולשאול לדעתה. היא תיכנס לחרדה ולהיסטריה, וזה לא בדיוק יעזור לי בהחלטה".

...

אמרתי לו: "אם אתה שואל אותי, יש אדם אחד שיכול להכריע בדילמה הזו. שמעת על הרב אלימלך פירר?".

"ודאי ששמעתי", הוא אומר, "אבל לפי מה שאני יודע, צריך כמה חודשים כדי להשיג אותו, ובטח לא בשעה שתיים וחצי בלילה".

בשלב זה אני מרים טלפון לעוזר של עוזר, ולעוד עוזר של עוזר, ותוך רבע שעה מי נמצא על הקו אם לא ר' אלימלך פירר בכבודו ובעצמו? אני מציג בפני הרב פירר את השאלה. הוא מבקש את האיש ושואל אותו עוד כמה שאלות. לאחר מכן הוא מבקש ממנו להיכנס עם הטלפון

ה סיפור שלי מתחיל לפני שש שנים. בשעת לילה מאוחרת חשתי לפתע צורך להקיא.

זה משהו שקורה לאנשים. אבל כשאדם מקיא דם באישון לילה - זה כבר משהו מדאיג מאוד. מעולם לא פניתי לרופא המשפחה לביתו, ודאי לא באחת אחרי חצות. למזלי, הוא ענה אחרי צלצול אחד. הצגתי בפניו את הבעיה, והוא אמר: "תצא מיד לחדר מיון".

...

מהר מאוד הגיעו בבית החולים למסקנה, שלא מדובר במשהו מסוכן. עם זאת, התבקשתי להישאר עוד שלוש שעות, שבמהלכן יבצעו בדיקות נוספות שישללו סכנה ויגיעו לאבחנה מדויקת.

רעייתי ואני יצאנו למסדרון הסמוך לחדר המיון וישבנו שם.

היו שם עוד מספר אנשים, כמו גם עובדי בית החולים שחלפו על פנינו, אך ככל שקלטנו את השטח, התבלט לפתע אדם שנראה מוטרד ומדואג מאוד.

כעבור דקות אחדות אשתי אומרת לי: "תשמע, האיש הזה נראה מוטרד מאוד מאוד. אולי כדאי לפנות אליו ולשאול אם אפשר לעזור לו?".

עניתי לה: "בית חולים הוא בדיוק המקום שבני אדם נראים בו מוטרדים".
"אבל הוא נראה מוטרד יותר מגדר הרגיל."

אלול זה בדיוק הזמן!
פדי לקבל בעד"ה את השפע לשנה הבאה

הרב משה כהן שליט"א
תלמיד זקן המקובלים הרב יצחק כדורי זצ"ל

מגיע לבית הידברות במיוחד לבדיקת המזוזות שלך!

היה אלוהים כבוד הדין את האלוהים, ולכן רציתי פירי הפיסקי פירי וללמד לא יפוזל. של רב הנהיג את הדין.

לשם של קליים הפסקים סממיו הפסקית האלוהית של רב הנהיג את הדין.

מנהג נפוש הוא לברוק את המזוזות בחודש אלול

בדיקה יסודית ומדוקדקת ✓ החלפת קלף פסול במקום ✗ מבחר בתי מזוזה מעוצבים

לפרטים נוספים ולתיאום מועד:
073-222-1300

היהודי החושב

מלך, אבא או חבר?

» המשך מעמוד 2

בדומה לאבא דואג, ה' יכול להגיד לנו לפעמים "לא" כאשר מילוי הרצון זיק לתיקון נשמותינו. ובשונה מחבר - ה' גם מעניש אותנו כשצריך לעורר

אותנו לתפילה או להתחזקות, או מביא עלינו ניסיונות וקשיים בהם מוטל עלינו להיבחן בעולם הזה, במטרה לבנות את העולם הבא שלנו מתוך ההתחזקות בשעות קשות נגד הבנתנו.

כיוון שאלוקים הוא גם רופא הנשמות, עליו לבצע לעיתים ניתוחים כואבים. הרופא המתקן שבר או המטפל במחלה קשה, עשוי להציע נוגדי כאבים לילד הסובל, אך אינו מתחשב בדעתו לגבי צורת הטיפול.

התיקון הרוחני לעתים רחוק מהבנה שכלית, אך הקב"ה עושה בראש ובראשונה את מה שטוב עבורנו. הוא יתברך יודע שייגיע היום בו נעזוב את העולם הזה, נבין את כל מעשיו, ואז כולנו נאמר תודה!

כך גילו חז"ל: "לא כעולם הזה העולם הבא: העולם הזה - על בשורות טובות אומר 'ברוך הטוב והמטיב', ועל בשורות רעות אומר 'ברוך דין האמת'. לעולם הבא כולו (אומר): הטוב והמטיב" (פסחים דף ג, א).

לכן מחובתנו לבטוח בקב"ה גם כשאיינו מבינים את דרכיו. אין ספק שיוצרו מביין אותנו יותר מכל חבר, אך הוא הרבה-הרבה יותר מאבא-חבר. הוא בוחן ומנסה אותנו בניסיונות, כי יש לו תוכנית מיוחדת עבור נשמותינו, וגם כאשר איינו מבינים את דרכיו בעולם, הוא יתברך לא חייב לתת לנו הסברים או לבצע את מה שאנו מצפים. הרי חוסר ההבנה הוא חלק בלתי נפרד מהתיקון למענו ירדה הנשמה לעולם השקר.

אם כן, מהי ההסתכלות הנכונה על הנהגת הקב"ה?

שמעתי פעם הדרכה יפה בנושא התבודדות: דבר אל ה' בפתיחות שבה אתה מדבר אל חבר טוב ונאמן, אך עם הכבוד שאתה נותן לאבא / מלך.

התשובה הנכונה היא כמובן שילוב. עלינו לדבר אל הקב"ה בכנות ובפתיחות של חבר נאמן וקשוב, ועם זאת, עם ההכנעה והכבוד שאנו נותנים למלך ואבא אוהב, גם אם איינו מבינים את מעשיו. על צורות ההשגחה השונות נרחיב, בעז"ה, בכתבה הבאה.

שלם. אני כבר אתחשבן איתו". ניגשתי לצלם, וגם הוא אומר לי: "שולם".

כבר לא היה לי נעים מהמחנות. רצתי למשרדי האולם, הנחתי את פנקס הצ'קים ושאלתי: "כמה?".

הוא אומר לי: "שולם". הרגשתי אי נעימות גדולה.

כשהגעתי הביתה, הוצאתי את שתי המעטפות ופתחתי את המעטפה הדקה, זו ששמי התנוסס עליה.

בתוכה היו חשבונות של התזמורת, הצלם, האולם וגם המעצבת שלגמרי שכחתי. בנוסף, היה שם פתק קטן: "חיכינו לזמן הנכון כדי לתת לכם כמה מתנות קטנות...".

...

שנה בדיוק לאחר הסיפור, בפרשת "וישב", אני מקבל מכתב מהבן.

הוא כותב לי כך: "בגלל ההתחייבות שלי קנינו תפילין, ואני מניח אותן מדי יום. אבל אני מרגיש קצת רע, כי במשך השנה היו שבעה ימים שבהם החמצתי ולא הנחתי את התפילין".

ואז גיליתי עוד פתק בתוך המעטפה: "זה אני, אבא שלי", היה כתוב שם. "הבן שלי באמת מקפיד להניח תפילין, אך הוא מלא צער על שבעת הימים שהחמיץ. בעיקר לא נעים לו ממך, כי הוא התחייב לך. אני לא יודע אם זה נחשב, אבל אני, אף שלא התחייבתי לך, הנחתי את התפילין שלו עשר פעמים. זה מתקזז, לא?".

המכתבים של האב והבן כל-כך ריגשו אותי, ששוב מצאתי את עצמי דומע בלי שליטה.

החלטתי להתקשר אליו ולהביע בפניו את הערכתי על כך שהוא עומד בהבטחתו. רציתי גם לתת לו הרגשה טובה ולהגיד לו שהקב"ה בוודאי סולח לו על אותם שבעה ימים שבהם הוא שכח להניח את התפילין, שהרי בכל זאת הוא גדל בבית מרוחק כל-כך מהדת, דבר כזה בהחלט יכול לקרות. התקשרתי אליו. בתחילת השיחה דיברנו על דא ועל הא, ואז הוא פונה אלי ואומר: "הרב, אני כל-כך מצטער על אותם ימים ששכחתי להניח תפילין. זה קרה לי בפסח. נסענו למלון לכל השבוע ושכחתי לארוז את התפילין... איך אני יכול לכפר על כך?".

כשמעתי זאת, לא ידעתי אם לצחוק או לבכות מרוב התרגשות...

"ה' אוהב אותך", אמרתי לו. "אולי אתה לא יודע, אבל בשבתות, בחגים ובחול המועד לא מניחים תפילין".

אני חושב שהמסר הוא האכפתיות לזולת. אם הייתי מקשיב לחוסר הנעימות שלי להתערב בענייני הזולת, ייתכן שהנער היה מפסיד את אצבעותיו, ואני הייתי מחמיץ את הזכות הגדולה שנער כמוהו ניח תפילין כל חייו.

לרכישת ספרו החדש של חיים ולדר "אנשים מספרים על עצמם 1 ו" ושאר ספריו לילדים, מבוגרים ונוער, חייגו להיזכרות שופר: 073-222-12-50 או באתר shops.hidabroot.org

התרגשתי.

"זהו מסר משמייים", אמרתי לו, "אתה אפילו לא יודע כמה. אלא מה, המסר לא היה בשבילי, אלא בשביל יהודי רחוק מיהדותו שהיה אובד עצות, שהבן שלו בן ה-16 איבד את שתי אצבעותיו, ולא היה לו אדם אחד בעולם שהוא יכול היה להתייעץ איתו. ההקאה שלי, נודדי השינה שלך והמאמר שבדיוק קראת - היו המסר משמייים להביא אותי לשם כדי ליצור את הקשר בינו לבין הרב פירר".

...

חולפים שלושה חודשים, ויום אחד הטלפון שלי מצלצל. האיש על הקו.

"אני יכול לבוא אליך הביתה?", הוא שואל. כעבור שעה, ארבע מכוניות יוקרתיות מגיעות לרחוב שלנו, ומשפחה שלמה עולה לביתנו.

הם מגיעים עם זר פרחים. האיש נופל על צווארי ואומר: "הניתוח הצליח בצורה מושלמת. הבן שלנו מניע את אצבעותיו ממש כמו בעבר. הבנתי מהרופא 'באסף הרופא', שניתוח פרטי היה עולה לי כמה עשרות אלפי שקלים. החלטתי שאם אכן הניתוח יצליח, אני אתן לך אותם. אני מקווה שברור לך שהאצבעות של הבן שלי שוות הרבה יותר".

והוא שולף מעטפה חומה ענקית ותפוחה, ומניח על השולחן.

אמרתי לו: "סליחה ומחילה, אבל אני לא מתכוון לקחת את הכסף הזה. זוהי זכות גדולה להציל איבר מאיבריו של בן אדם. אני לעולם לא אקח כסף על זה".

ואז הפתיע הנער בן ה-16 וביקש עט דף. נתנו לו, והוא כתב כמה שורות והגיש לי. קראתי: "כיוון שהצלת את היד שלי, אני מתחייב להניח תפילין עד סוף ימי, אף על פי שאנחנו לא דתיים ולא הנחתי מעולם תפילין, גם לא בבר המצווה שלי".

קראתי ופתאום עיני התמלאו בדמעות. התחלתי לבכות ממש, ואני לא בן אדם שבוכה.

לאחר שהצלחתי להירגע, אמרתי להם: "זוהי המתנה הכי גדולה שיכולתם לתת לי או לכל יהודי בעולם. לדעת שירדתי לעולם רק בשביל שיהודי יזכה להניח תפילין כל חייו, זו מתנה שאין שום דבר שישווה לה".

...

במהלך השנה לא היה לנו קשר מיוחד, פרט לחגים שבהם הייתי מתקשר ודורש בשלומם, או שהם היו מתקשרים אלי. ואז בתי התארסה, ואני הזמנתי אותם לחתונה.

הם הגיעו, אמנם לא בהרכב מלא, אלא רק האב והבן. הם חבשו כיפה וישבו כמעט כל החתונה. ואז, לפני שהלכו, האב ניגש אלי ומוסר לי שתי מעטפות: "אחת בשבילך ואחת בשביל הזוג".

כעבור שעה הסתיימה החתונה, האורחים התפזרו, ואני ניגשתי לבעל התזמורת לסגור איתו את התשלום.

"זה בסדר", הוא אומר לי, "זה כבר שולם". אמרתי לעצמי: "בטח המחנות שלי ה'יקה' מיהר

**שלום בית אמיתי!
זה לגרום אושר לכל
המשפחה!**

073-222-1310

בעקבות המצב אליו נקלענו, משפחות רבות עברו קשיים גדולים, הן בזוגיות והן ביחסי הורים-ילדים. המון פניות הגיעו למחלקת שלום בית, אשר מופנה במסירות ובהצלחה רבה על ידי המומחים, וברוך השם בני הזוג מספרים כי עלו על דרך המלך, וחיי המשפחה נולה השתנו מן הקצה אל הקצה. הזוגיות נפלאה, והילדים מאושרים.

מה אתכם? דברו אתנו

בכל נושא לעזרתכם: תקשורת זוגית | בניית רגשית | זיווג שני | כלכלת הבית | בעלי תשובה | מעורבות הורית | קדושת הבית ועוד

שְׁלוֹם וְאִמִּת
הֶרֶב חַיִּים בֵּר שֶׁשֶׁת

מים בבית הכנסת וגניבה בילדות

האם מותר לקנות כרטיס למפעל הפיס, איך נכון להלוות, האם צריך להחזיר גנבה מלפני גיל בר מצווה ועוד שאלות שהגיעו למרכז לבוררות

אדם שתרם מתקן למים מינרליים לבית הכנסת, האם מותר לאדם שאינו מתפלל או לומד בבית הכנסת לשנות מהמים?

מותר, כיוון שאין התורמים מקפידים על כך. אך מידת חסידות היא לשלם על כך לקופת בית הכנסת.

שומר בכניסה ויציאה לחנות או למשרדים ציבוריים הבודק תיקי אנשים, האם מותר על פי הדין לעשות זאת, או שעובר על החושד בכשרים? כיוון שהבדיקה למשרדי ממשלה היא לביטחון הציבור, ודאי שמותר. אך הבדיקה צריכה להיעשות בדרך כבוד. וגם אם נאמר שהבדיקה היא למנוע מגנבים לקחת ללא תשלום, ואפילו שרק מיעוטא דמיעוטא הם גנבים, מותר לבדוק את ציבור הנכנסים והיוצאים.

מי שבהיותו פחות מגיל בר מצווה גנב כסף מחנות, האם כשגדל חייב להחזיר?

פטור, אך ממידת חסידות שיפצה את הנגנב בסכום מסוים לכפרת עוונות (יביע אומר ח"ח תשובה ז').

אדם שכיבד אותו הגבאי בהגבת התורה, ובטעות בא אדם אחר וקדם והגביה, מה הדין? מי שמוטל עליו לעשות מצווה וקדם אחר ועשאה, קנסוהו חז"ל לשלם עבור מניעת קיום המצווה.

אבל בזמן הזה אין גובים קנסות, אלא שאם לקח בכוח - אין מוציאין מידו.

הרב חיים בר ששת הוא דיין באזור אשדוד, בתים ואשקלון, מטעם המרכז לבוררות שע"י הידרות

השואל ספר מחברו ללימוד, האם ניתן ללמוד בו בעיון, שכך הוא עלול לשחוק את הספר? או שיאמר המשאל, לא השאלתי לך לאיזה שימוש שאתה רוצה, אלא רק לשימוש שאינו מזיק.

רשאי ללמוד בו בעיון אפילו דברים חדשים שלא למד בהם עד עתה (ואפילו שעל ידי כך יכול לשחוק את הספר). ומותר לגעת בספר ולמשש לכל צורכו, שהרי לכך הושאל, ונקרא הדבר "מתה מחמת מלאכה", ואף אם נגרם נזק לספר, פטור מלשלם (יביע אומר).

האם מותר להשכיר ביתו לאדם שאינו שומר שבת? או לעסק שאינו שומר שבת?

לאדם פרטי מותר להשכיר, כיוון שאפשר לו לעשות באופן היתר (ללא חילול שבת). אך לעסק אסור, כיוון שזה חילול שבת המוני ויתפרסם הדבר, וזה חילול ה'.

ציבור שרגיל לעבור בחדר המדרגות (כדי להגיע לרחוב אחר), האם נחשב זאת למיצר שהחזיקו בו רבים ושייך לעבור אף שהשכנים לא מסכימים?

אסור לעבור, מאחר שדין "מיצר שהחזיקו בו רבים", זה רק אם החזיקו "ברשות". וכיום, שיש בעלות על הבניין בטאבו, ואין לדיירים כוונה להפקיע את הבעלות, הרי שאין זה "ברשות".

האם מותר לקנות כרטיס של מפעל הפיס? מאחר שחלק מכספי ההגרלה מיועדים למוסדות תורה וחינוך, מותר. אך יש להיזהר שלא יסחף ויבזבז ממון רב.

האם ניתן לסמוך על פוליגרף כדי לחייב ממון?

אין לסמוך על תוצאות הפוליגרף, שאין הבדיקה אלא אומדנא, ואין מוציאים ממון לפי אומדנא (יביע אומר חלק ז' סימן ז').

האם מותר להלוות כסף בלי שטר או עדים?

אסור, וצריך להקפיד מן הדין להלוות בשטר או עדים, או שיתן לו בתורת מתנה. והטעם, שלא יעבור על "לפני עוור לא תתן מכשול", שמא הלווה יכפור בהלוואה.

המוכר לחברו אוכל שהיה מונח תחת המיטה, ורק לאחר המכר הדבר התגלה לקונה. האם יכול לחזור בו?

יש מחלוקת בין האחרונים, האם בימינו שורה רוח רעה על אוכל שתחת המיטה. ולכן המוחזק ידו על העליונה (כלומר, שאם הקונה עדיין לא העביר את הכסף לידי המוכר, יכול הוא לבטל את המקח על ידי שישאיר אצלו את הכסף. וכן להיפך). ואם ידוע שהקונה מחמיר בדבר זה, טענתו טענה, ובכל מקרה יכול לבטל.

רגע למחשבה

חידה

פרויקט הצדקה

במגבית תרומות לטובת פרויקט צדקה חדש ומיוחד, הודיע אחד מן העשירים שבין התורמים שהוא מתכוון לתרום רבע מן הסכום שייאסף מכל שאר התורמים גם יחד. תורם עשיר נוסף הודיע כי יתרום סכום כפול מכל מה שיתרמו יחד שאר התורמים. עם סיכום ההכנסות מהמגבית, התברר שהסכום שנאסף משאר התורמים, ללא שני העשירים, הוא 200,000 ש"ח. כמה יצטרכו כעת לתרום שני העשירים? (שימו לב, הבטחתו של כל אחד כוללת בתוכה גם את תרומתו של השני)

פתרון החידה מפרשת עקב:

פותחים את הספר ומקפלים את שני חלקי הכריכה אחורנית, כך ששני חלקי הכריכה צמודים זה לזה, אך רחוקים מדפי הספר עצמם. אז קל לקדוח חור דרך שני חלקי הכריכה, ולהותיר את דפי הספר שלמים.

להעמיד פנים שוחקות שעה שהכסיל מבקש לומר מלתא דבדיחויא - גם זה בבחינת גמילות חסד. (רבי מנחם מנדל מקוצק)

גם את הנבזים אותו - מחויב האדם לדון לכף זכות ולמחול להם. (רבי נחמן מברסלב)

הידברות שלום, במה נוכל לעזור?

- מזכירות הידרות 03-6166614
- יעוץ למתחזקים בתחילת הדרך 03-6106061
- יועצים לשלום בית 073-2221310
- יעוץ לנשים בנושא טהרת המשפחה 02-6301522
- הזמנת חוגי בית / הפרשת חלה (בחינם) 073-2221290
- תמיכה וסיוע לנשים בהריון 052-9551591
- דיווח וסיוע במקרי התבוללות 052-9551591
- הזמנת הרב בצרי לערב בביתכם (בחינם) 073-2221240
- סדנאות בית הידרות 073-2221300/371
- הידברות שופס (מכירות) 073-2221250
- מנוי להפצת עלון השבת 073-2221388
- נפשי בשאלתי 073-3333331
- מיזם צופיה 073-3333333

לקבלת 2 הלכות ביום, בווטסאפ או במייל hidabroot.org.vp4.me/2halachot

לא צריך להיות ההיפך?

אולי שאלו אותך למה לפעמים צדיק ורע לו רשע וטוב לו?

בהשתתפות:
הרב נתן חזן - הרה"ג זמיר כהן - הרב צבי אזרחי
אי"ה מדי יום חמישי החל מ-ז' באלול 27.8.2020
4 מפגשים, החל מהשעה: 19:30 בבית הידרות, רח' שנקר 20, פתח תקוה
למגור דרתי וחרדי - לגברים בלבד

רישום מראש חובה 073-222-1-300

המוסלמי שהחליט להתגייר: "מקבל איזמים מהמפרץ הערבי, אבל לא מותר"

נפתלי בן יהודה נמלט מכוויית במטרה להצטרף לעם היהודי. בראיון מרתק הוא מספר על תהליך הגיור שנבלם, על החיים בבריטניה בצל מגיפת הקורונה, על האיזמים שהוא מקבל ועל התקריות האנטישמיות שבהן הוא נתקל ברחובות לונדון

גם ההשמצות שבאו לאחר מכן לא הזיזו את נפתלי מתכניותיו. עם הגיעו ללונדון החל להתדפק על דלתות בתי הדיינות בממלכה, כדי להתגייר. אבל למד מהר מאוד כי תהליך הגיור מורכב ולא מהיר. לא כל אחד שמבקש להצטרף לעם היהודי, אכן זוכה לעשות זאת. בית הדין הגדול בלונדון דחה את הצעיר מכוויית מספר פעמים; סיפורו נבדק שוב ושוב, ולבסוף, לאחר מאמצים מרובים התקבלה בקשתו של נפתלי בן יהודה, והוא החל בהליך גיור. "הרבנים ראו שהתעקשתי ולא ויתרתי, וגם הסיפור שלי הוכיח להם שאני מעוניין באמת ובתמים להיות חלק מהעם היהודי. בכל זאת, עזבתי משפחה ומדינה עשירה ככוויית, כשאיני יודע מה מצפה לי לאחר שאצטרף אל העם היהודי, בו בזמן שלא היה חסר לי דבר", הוא מספר.

איך הגיבה סביבתך בכוויית כאשר נודע לה כי החלטת להתגייר?

"הסביבה שלי הופתעה מאוד מהצעד שלי. זו הייתה הפעם הראשונה בהיסטוריה של כוויית שבה אזרח שמתגורר בשטחה מחליט לנקוט בצעד שכזה, לעזוב את האסלאם ולהתגייר". ההכנות התקדמו במהירות, הדיונים בבתי הדין התקיימו אף הם על הצד הטוב ביותר, אך התהליך נבלם עם פרוץ משבר הקורונה. הליך הגיור של נפתלי, אשר היה בעיצומו, נבלם רגע לפני שהושלם. הקורונה קטעה את הליך הגיור, והותירה את נפתלי בודד בממלכה.

בימים אלו מצפה נפתלי להשלמת גיורו שנבלם פתאום. האכזבה מבצבצת מקולו כאשר הוא מספר על העיכוב הבלתי צפוי. "קשה לי מאוד", הוא אומר, ומציין כי הוא מודאג במיוחד ממספר הנפטרים היהודים באנגליה כתוצאה מווירוס הקורונה. "עשרות יהודים כבר נפטרו לאחר שנדבקו בוירוס", הוא אומר בצער.

דבר נוסף שמפריע לו, זו הבדידות הקשה עמה הוא מתמודד. "כבר מפורסם אני יושב בדירה שלי לבד, וזה קשה. קשה מאוד. על פי הוראת הממשלה לא ניתן לקיים אירועים ציבוריים, וזה גורם לכך שאיני יכול להיפגש עם ידידי בקהילה היהודית, שזה משהו שחסר לי מאוד. עזבתי את כוויית כדי להתחבר אל העם היהודי, כך שעובדת היותי לבדי כעת, מבלי לפגוש את מכרי היהודים, גורמת לי לצער רב".

נפתלי מבהיר כי קודם המשבר הוא היה מעורה מאוד בחיי הקהילה הספרדית המקומית. "אנשי הקהילה קיבלו אותי בסבר פנים יפות ובזרועות פתוחות. הייתי מגיע מדי בוקר לבית הכנסת, מתפלל ולומד, ונפגש עם ידידים רבים. כל זה פסק בבת אחת", הוא מציין.

ומה בנוגע לעלייה לארץ ישראל?

"אני מעוניין לגדל את ילדי בארץ הקודש. איני רואה את עצמי נשאר כאן, בלונדון. אנגליה איננה הבית שלי, ולא המקום הנכון עבורי להקים משפחה ולחיות את חיי. אני רוצה ומקווה לעלות בקרוב לישראל".

שפועלים בתוכה. אבל עדיין הרגשתי שאיני יודע הכל. לאחר כל הבירורים שעשיתי עדיין לא הכרתי את תורת ישראל, והבנתי כי כל עוד איני מכיר את עיקרי הדת היהודית, חסרה לי הבנה משמעותית ביותר לגבי מדינת ישראל, ולכן החלטתי לחקור את העקרונות הדתיים של היהדות.

"במסגרת החיפושים שניהלתי התגלגל לידי ספר העוסק בנכונות התורה. בספר הוא מוסבר בכישרון רב מדוע תורת היהודים היא אמת. לדוגמה, מוסבר שם כי תורת ישראל היא היחידה שניתנה במעמד העם כולו לעיני מיליוני בני אדם, בניגוד לדתות כאיסלאם והנצרות, שם בני אדם יחידים טענו כי חזו בהתגלות כלשהי והובילו לגלי מאמינים שהלכו אחריהם".

הבריחה מכוויית

עם סיום קריאת הספר, גמלה בלבו של נפתלי ההחלטה להתגייר. "הבנתי שאם אני מעוניין לבחור בדת האמת, אצטרך לנקוט בצעד דרסטי, שכולל את עזיבתה של כוויית. במפרץ הערבי לא ניתן לחיות כיהודי, ודאי לא כמוסלמי שהתגייר". באותה תקופה, נפתלי למד את השפה העברית באמצעות מורה מישראל, ובו בזמן תכנן את השלב הבא - הבריחה מהמדינה הערבית. הוא תכנן את צעדיו בקפידה, ארז חפצים חשובים, סגר חשבונות פתוחים, רכש כרטיס טיסה לכיוון אחד וערק לאנגליה. חמש שנים לאחר שנשאל לראשונה את השאלה ששינתה את תפיסת עולמו, נפתלי מצא את עצמו צועד ברחובותיה של הממלכה המאוחדת, בדרכו לעם היהודי.

עם הגיעו ללונדון פורסם ראיון שנערך עמו בערוץ תקשורת ישראלי. משרד החוץ הישראלי סייע בפרסומו, וכך העולם הערבי התוודע לסיפורו של המוסלמי המבקש להתגייר. נפתלי בן יהודה הפך בין לילה לדמות מוכרת בכל רחבי המפרץ הערבי. מאוחר יותר הוזמן נפתלי לראיון ברשת בריטית הפופולרית גם בציבור הערבי. עם הפרסום החלו להגיע השמצות ואיזמים על חייו, אך בראיון עמנו הוא מבהיר כי אינו חושש. "אני הולך בדרך הנכונה, ולכן יודע שאין לי ממה לחשוש", הוא אומר.

רגע הראשון, נפתלי בן יהודה היה בטוח שמדובר בטעות. אבל מהר מאוד התברר לו שאכן, הצעקות מלאות ההרס והלעג שהפרו את השלווה בעיר האנגלית המנומנמת מיועדות כלפיו. הפעם, הקריאות האנטישמיות לא הופנו לכיוונו של אדם יהודי, אלא לעבר נפתלי בן יהודה, צעיר מוסלמי מכוויית, שבימים אלו נמצא בשיאו של הליך הגיור, בדרכו להפוך לחלק מהעם היהודי. "זה היה הרגע שבו הבנתי כי אני חלק מהעם היהודי: העם הנרדף", אומר נפתלי ומבהיר, "מאחר שאני מסתובב עם כיפה וציצית, צפיתי שאספוג קריאות אנטישמיות. ואכן, נתקלתי באירועים אנטישמיים, לא פעם מאז שהחלפתי את לבושי ללבוש יהודי. אם זה לא היה עצוב, זה היה יכול להיות מצחיק, שאני כאנטישמי לשעבר, ששנא כל מה שנוגע לעם היהודי, סוגף כעת קריאות אנטישמיות".

השאלה ששינתה את חיי

נפתלי בן יהודה (25) נולד וגדל רוב חייו בכוויית שבמפרץ הערבי. בצעירותו התנהג נפתלי ככל חבריו הילדים, ללא כל סימן לעתיד לקרות. השינוי בחייו התרחש בעקבות שאלה שנשאל על ידי ידיד נעורים. "מדוע אתה שונא את היהודים?", הוא הקשה. זו הייתה "השאלה ששינתה את חיי", מספר נפתלי.

"השאלה הזו הפתיעה אותי, משום שכוויית נחשבת למדינה אנטישמית במיוחד, לפי כל מדד שהוא", הוא מסביר. "בילדותי ניזונתי מכל הסטיגמות האפשריות נגד העם היהודי, החל מהטענה שהיהודים שולטים על העולם כולו, וכלה בכך שמדובר בעם של גנבים ושקרנים".

השאלה הזו הטרידה את נפתלי והובילה אותו להתעניין מאותו יום ואילך בעם היהודי ובמדינת ישראל. הדברים שגילה הפתיעו אותו מאוד. "ככל שהתקדמתי עם המחקר שלי, התברר לי כי אין סיבה לשנוא את העם היהודי", הוא אומר. "התחלתי להתעניין יותר ויותר במדינת ישראל. חקרתי את מוסדות השלטון שבה; את המערכת הפוליטית המסועפת שמתקיימת בקרבה; את המקומות הקדושים לעם היהודי ואת האידיאולוגיה של הגופים הפוליטיים

הידברות ממשיכה בימים אלה במיזם האדיר של

WhatsApp 4 you

כל לקוח וכל זמן

מהפכה בעולם הדיגיטל! למתחזקות!

הידברות אתכן בלימוד 15 דק' ביום.
חברותא בואטסאפ וידאו הרבנית, את ו-2 מחברותייך

< מיועד למתחזקות ולמסורתיות שיש ברשותן וואטסאפ

אם גם אתן רוצות להתחזק, שלחו הודעת וואטסאפ למס' 052-9551569 עם הפרטים הבאים: שם, גיל, שעות שנוחות לכן ושואלים שמעניינים אתכן. ואנו נתאים לכן רבנית שתחזיר אתכן קשר לפי בקשתכן או חייגו 073-3333308

רגע לפני הפריצה הגדולה, הם הכירו את היהדות

דור חדד תמיד חלם להיות מפורסם, אך רגע לפני הפריצה הגדולה החליט לשנות כיוון. אסיה, אשתו, נותרה לבדה בעולם כבר בגיל 12. מעשה חסד אחד שעשתה הוביל אותם לחתונה. "אחרי שלושה דורות של התבוללות, סגרנו מעגל"

סבתא רבא שלי היתה אז בת כבר יותר מ-90, ובהיותי בת 12 בלבד, מצאתי את עצמי לבד בעולם."

בהיותה בת 18, החליטה אסיה להתחיל לשמור שבת. "זה התגלגל דרך המשפחה המארחת שלי, שלאחר סיום הפנימיה עברתי להתגורר בביתה. הם שומרי מצוות, ואם בהתחלה שמרתי רק כדי לכבד אותם, בשלב מסוים ראיתי שזה עושה לי טוב, והחלטתי ללכת עם זה עד הסוף.

בסיום השירות הצבאי, תכננה אסיה להמשיך את חייה כסוכנת מוסד, אך במקביל, המשיכה להתעניין ביהדות. תוך כדי חיפוש אחרי יהדות במחשב, היא הגיעה לאתר הידברות. "התחלתי לשמוע שיעורים באתר ולהתחזק, ועם הזמן הכרתי גם את שיעוריה של הרבנית ימימה מזרחי בתל אביב", היא מספרת. "הרבנית ימימה, הרב פנגר, הרב זמיר כהן ורבנים נוספים, פתחו לי פתח לעולם מלא ביופי ובקדושה, ועם הזמן הבנתי שלמוסד כבר לא אגיע. בעידודו של מנהל הפנימיה, שהיה עבורי כמו אבא, שבועיים לפני תחילת שנת הלימודים הצלחתי להירשם ללימודי ניהול מערכות חינוך וסוציולוגיה, ובסיומו של התואר הגעתי לעבוד בפנימייה שבה גדלתי בעצמי."

מעשה החסד שהביא לחתונה

באותה תקופה, ראה דור פרסום על בקשת עזרה לאישה חולה המתגוררת לבדה, בבית שזקוק לשיפוץ דחוף. "מתוך רצון לעזור לאותה אישה, התקשרתי למספר הטלפון שהיה כתוב במודעה, וקבעתי עם מי שפרסמה אותה להיפגש בשעות הערב כדי ללכת לראות את הדירה." הפגישה בין השניים היתה מפתיעה. "אני חשבת שדיברתי עם אישה מבוגרת יותר, ופתאום מגיעה בחורה צעירה, ואילו היא חשבה שאני איזה שיפוצניק רציני, שמגיע עם כמה עובדים כדי לבצע את העבודה", אומר דור בחיך. "מפה לשם, הגענו לדירה, והבנו שצריך לשיפוץ הזה מימון. רגע לפני שיצאנו, הוציאה אסיה מתיקה שטר של 100 ש"ח ושמה אותו מתחת לכרית של אותה אישה, ואני התפעלתי מאוד מהלב הרחב, וממעשה החסד הזה שלה. היה מי ששידך ביננו ויום למחרת כבר זכינו להגיע לפגישה ראשונה." 40 יום לאחר שנפגשו לראשונה, כבר החליטו דור ואסיה להתחתן. "זכינו להינשא בח"י באלול, והרב יצחק דוד גרוסמן, רבה של מגדל העמק, חיתן אותנו וסיפר את סיפור החסד בחופה. באותם רגעים, לא יכולנו לתאר לעצמנו איזה שינוי גדול אנחנו מביאים למשפחה. מסתבר שסבתא רבא של אסיה, זו שבדורה התחילה ההתבוללות במשפחה, נולדה בדיוק באותו תאריך של החתונה. בנוסף, שנה לאחר מכן נולד בננו הבכור בל' בניסן, וזהו גם יום הפטירה של אותה סבתא. אחרי שלושה דורות של התבוללות במשפחה, בדרך מיוחדת ומופלאה שרק הקב"ה יכול להוביל, סגרנו מעגל."

וזה קרה בדיוק שנה אחר כך, באותו תאריך ובאותו מקום. "שוב קיבלתי מייל על אודישן לאותה חברה. לקחתי שלט וכתבתי עליו 'עולם הזוהר - עולם השקר', ומילים כמו 'שנאת חינוס', 'קנאה', 'ניצול' ועוד. בתחיתו של השלט הוספתי, 'מה אנחנו צריכים את כל הבלאגן הזה, כשבורא עולם רוצה בטובתנו', ויצאתי יחד איתו לאודישן. כשהגעתי למקום, סיפרתי לכתבים שכבר נבחרתי לפרזנטור בשנה שעברה ויותרתי על התפקיד. סובבתי את השלט והראיתי אותו כולם. אמרתי להם: 'אני בחרתי להיות הפרזנטור של בורא עולם'. הדבר הזה - שעבר לערוצים השונים בשידור חי, עשה רעש גדול. מאוחר יותר קיבלתי על המעשה הזה הרבה תגובות חיוביות, והוא נתן לי גאווה יהודית, והיווה עבורי נקודת חיפה לעשייה בכיוון הטוב."

ילדה בת 12 לבדה בעולם

רעייתו של דור, אסיה פאר (28), נולדה למשפחה שעברה שלושה דורות של התבוללות. "סבתא רבא שלי התחתנה עם תורכי מוסלמי, סבתי הייתה נשואה לפרופסור נוצרי, ואני נולדתי לאמא שעלתה מרוסיה ולאבא דרוזי", היא אומרת. "עד שהייתי בת שבע חיו הורי יחד, ולאחר פרידתם נשארת בקשר רחוק עם אבי."

בהיותה בת 12, היו יחסיה של אסיה עם אמה קשים ומורכבים. "בשלב מסוים פשוט ברחתי מהבית, ובהמשך בחרתי ללכת לפנימייה דתית. כאשר נכנסתי למקום, זו היתה גם הפעם הראשונה בה ראיתי אנשים דתיים. היו שם בנות עם חצאיות ומנהל עם זקן ארוך, ואני לא ידעתי איך 'לאכול' את זה. בפועל, אט אט הכרתי בפנימיה את עולם היהדות, ואף על פי שלא נעשיתי דתית, שמרתי על מה שצריך מתוך כבוד למקום ולמשפחות שאירחו אותי בסופי שבוע."

מה לגבי הקשר עם הוריי?

"כשברחתי מהבית, לא יכולתי לתאר לעצמי שזו תהיה הפעם האחרונה בה אפגוש את אמי, כי חודש בלבד אחרי שנכנסתי לפנימייה, היא נפטרה בתאומיות. מסתבר שהיה לה סרטן בגוף כבר כמה שנים, וגילו אותה רק בסוף ממש, כך שמעולם לא הספקנו להיפרד כראוי. באותו זמן הקשר עם אבי היה של שיחה פעם בשבועיים.

לב של שלי תמיד חלמתי להיות מפורסם, וזו הייתה נראית לי ההצלחה הגדולה של החיים", מספר דור חדד (28).

"חבר שראה אותי מנסה כל כך להצליח, הציע לי לפנות לפרסום. הצלחתי להגיע לתחרות אופנה נחשבת, שפתחה עבורי את הדרך לעיסוק בתחום."

אולם דווקא אז עלתה בלבו של דור תחושה קצת אחרת. "תהיתי למה עד עכשיו אף אחד לא ראה אותי, ופתאום אני כזה נחשב. הרי לא השתניתי כאדם, אז מסתבר שכולם רוצים בקרבתו רק בגלל הפרסום", הוא אומר. "בנוסף, ככל שנכנסתי יותר לעומק הדברים, גיליתי עד כמה המציאות מתחת לכל הזוהר הזה היא לא זוהרת בכלל.

"מעט קודם סבא שלי נפטר, ולמרות שכמעט ולא הכרתי דבר מעולם היהדות, החלטתי לומר עליו קדיש", הוא מתאר. "באופן פלאי ממש, התגלגל לידי באותו זמן דיסק של הרב זמיר כהן על מעלת הקדיש, והוא נגע לי בלב מאוד.

"בדיוק אז הגיעה הצעת עבודה בחו"ל, והבנתי שאם אני עובר להתגורר שם, אצטרך לוותר על החיים היהודיים. החלטתי שאני לא מוותר על הקדיש, וממשיך עם דרך האמת." אבל הטלטה הגדולה באמת עדיין הייתה לפניו. "באחד הימים קיבלתי מייל, על חברת אופנה בארץ שמחפשת את הפרזנטור שלה לשנה הקרובה.

"הגעתי לאודישן עם כיפה על הראש. כל כתבי העיתונות שראו את הכיפה שמו אותי במרכז העניינים, התחילו לשאול וצילמו אותי פעמים רבות. יום למחרת גיליתי שהם ערכו את הראיונות איתי, כאילו שאמרתי שלאדם דתי מותר לדגמן, על אף שיש בתחום לא מעט בעיות הלכתיות. הבנתי שנגרם דרכי חילול ה' גדול. אחרי כמה ימים קיבלתי הודעה - התקבלתי לתפקיד.

"הייתי קרוע מבפנים, אבל לאט לאט הבנתי שאני לא הולך למכור את הקשר שלי עם הקב"ה. הבנתי שאני לא חוזר יותר לעולם האופנה, ומוותר על החלום הגדול. מה שעדיין צרם לי הוא חילול ה' שנגרם בגללי, והתפללתי לה' שימציא לי את הדרך לתקן אותו."

עד כה נצלו מעל 6,000 תינוקות ב"ה

זו תמונה של החיים! שך

More than 6,000 Babies alive

אמא חייכי

והחיים (שלי) יחייכו אלייך חזרה

מח' אמ"א - סיוע לנשים הרות במצוקה
kalina@htv.co.il | 073.222.1333 | 052.9551591

אמא מצילה אותי
הידברות - למען החיים

חידוד בנועם

הרב ראובן זכאים

המדור בחסות

שאלה בנועם

גם בשבתות הקיץ לא מוותרת משפחת תהניאן על שתיית תה ריחני לכבוד שבת קודש. "מנהג אבותינו בידינו", הם רגילים לומר. אירע שתמצית התה שהוכנה לפני השבת אזולה, והם המתינו לשובו של אביהם הת"ח מבית הכנסת. מה יפסוק האב, איך אפשר להכין עכשיו תה?!

הגרלה!

בין הפותרים נכונה

מכונת קפה איכותית!

תשובות יש לשלוח למייל: alon@afikim-water.co.il או לפקס: 02-5807576

תשובה לשאלה מפרשת ואתחנן:

יש כאן "פסיק רישא דלא אכפת ליה", ואינו אסור אלא מדרבנן. וכיוון שיש פוסקים שאין ביטול אחר ביטול בלח, אמנם מרן השו"ע (שי"ח, ד') לא פסק כך. אף במקרה זה, שהוא דרבנן, יש להקל ולסמוך על הרמ"א (שי"ח, סי'ו), בפרט שגם המים בצניורית חמים, ולא ברור שהמים בצניורית חמים פחות, שהרי הם בסופו של דבר נמצאים סגורים ו"יונקים" מהמים עצמו, ומעוד טעמים (ילקו"י שבת, ד', ת"ד).

המיניבר המהודר לשבת

להזמנות:

*8510

כשיש נועם 1, אין שאלות!

פרקי אבות

הרב זמיר כהן

כך מכירים טובה לרב

קטעים מתוך ספרו של הרב זמיר כהן על פרקי אבות. והפעם: פרק ו', משנה ג'

את מלכותו לומר שעל אף יוקרתו וחשיבותו, **שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד**, שראה את דוד לומד לבדו, והוכיח לו מהפסוקים שלא טוב ללמוד לבד אלא בחברותא. ועוד ראהו נכנס לבית הכנסת בהדרת מלכות כדרך מלכים, ואמר לו שלא ראוי להיכנס כך לבית הכנסת על אף שהוא מלך (מסכת כלה פרק ח', ג'), **קראו: רבו, אלופו, ומידעו. שנאמר: ואתה אנוש כערכי - שאומר על אחיתופל: ואתה חשוב כמוני, נחשב אתה בעיני כמלך. אלופי ומידעי - מאלפני ומלמדני חכמה, וזהו רבי (עיי' רש"י סנהדרין ק"ע ע"ב ד"ה אלופי). "אלוף", מלשון א', ראשון במעלה. "ומידעי" - מקורבי, מוערך אצלי.**

ושמח דוד בשני דברים אלו, עד שצינים בתהילים (תהילים נ"ה, ט"ו) ואמר: **"יחדו נמתיק סוד" - שלימוד התורה צריך להיות ביחד. "בבית אלקים נהלך ברגש".**

חכמה אמיתית

ואין כבוד אלא תורה, כאומר אין אדם המוגדר מכובד במהותו, אלא העוסק בתורה, **שנאמר: כבוד חכמים ינחלו** (משלי ג', ל"ה), **ותמימים ינחלו טוב** (תהילים כ"ח, י') - שהרי כאשר התורה מדברת על "חכמים", אין כוונתה לחכם בעינינו העולם הזה, לפיכך כאשר נאמר בפסוק **"כבוד חכמים ינחלו"**, כוונתו לחכמים בתורה, הזוכים למכובדות אמיתית.

נתאר לעצמינו פרופסור גדול מומחה לפיזיקה גרעינית, אשר שקוע כולו בעניין זה, ובאים ואומרים לו: **"ראה סנדלר זה, כמה בקי הוא בתפירת נעליים!"**, הרי עבור הפיזיקאי נחשב דבר זה כאפס וככלום, שכן מתעסק הוא בדברים גבוהים יותר.

כך גם כאשר התורה מזכירה חכמה בדבריה, אין כוונתה לחכמת המתמטיקה וכדומה, שהרי במבט אמיתי אין כל אלה אלא כ"דקחות וטבחות" לחכמת התורה.

לקח טוב

ואין טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד', ב'): **כי לקח טוב נתתי לכם, תורת אל תעזבו - הרי שלתורה קרא הכותב בשם "טוב", ומכאן שגם הכתוב "ותמימים" (דהיינו אנשים שלמים, מלשון "תם ושלם") ינחלו טוב**, עוסק בתורה.

מתוך ספרו החדש של הרב זמיר כהן פרקי אבות עם פירושו 'זור הדעת'. לרכישת הספר חייגו להדברות 073-222-1250 שופ

"הלומד מחברו פרק אחד, או הלכה אחת, או פסוק אחד, או דבור אחד, או אפילו אות אחת, צריך לנהג בו כבוד, שכן מצינו בדרך מלך שנאמר, שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד, קראו רבו, אלופו, ומידעו. שנאמר (תהלים נ"ה, י"ד): ואתה אנוש כערכי אלופי ומידעי. והלא דברים קל וחומר... ואין כבוד אלא תורה, שנאמר: 'כבוד חכמים ינחלו' (משלי ג', ל"ה), 'ותמימים ינחלו טוב' (משלי כ"ח, י'). ואין טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד', ב'): 'כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו' (אבות ו', ג)."

הכרת הטוב

מידת הכרת הטוב חשובה ונכבדת היא עד מאוד, עד כדי שאפילו כלפי הדומם נדרש משה רבנו שלא הוא יכה את היאור שהצילו כשהיה תינוק רך בתיבה, ולא את העפר שסייעו כאשר טמן את המצרי בחול, אלא נצטווה לומר לאהרן להכות את היאור ולהפכו לדם, ואת העפר ולהפכו לכינים.

ואף על פי שהדומם אינו חש במאומה, לא רצה הקב"ה שמשא יחולל ביאור ובעפר מכות אלו, משום תיקון מידותיו של משה רבנו עצמו, לבל יפגום בעצמו אם לא יכיר טובה למי שעשה לו טובה. וזהו ביאור הפתגם השגור בפי אנשים: **"בור ששתיית ממנו מים, אל תשליך בו אבן"** (בבא קמא צב ע"ב. עיי' שם מקורו).

ואם כך כלפי הדומם, על אחת וכמה כלפי אדם שהיטיב לו, וקל וחומר כלפי אדם שלימדו תורה והביאו על ידי זה לחיי העולם הבא.

הלומד מחברו

הלומד מחברו פרק אחד, או הלכה אחת, או פסוק אחד, או דבור אחד - כלומר דיבור של תורה שדורש הבנה, או אפילו אות אחת - ובאמצעות לימוד אות בהגייה הנכונה, כגון א' במקום ע', קיבלה המילה הבנה נכונה, ולא רק במקרה שלא ידע לקרוא וחברו לימדו את האות החסרה לו. צריך לנהג בו כבוד - יותר מהחיוב הרגיל שכל אדם מצווה בכבוד הבריות, שלא לבזות ולא להשפיל את זולתו ולדבר אליו בדרך ארץ, על הלומד מחברו ליזום יוזמות לכבודו, כגון לכבדו שייכנס ראשון, וליטול מנה יפה ראשון. שכן מצינו בדרך מלך ישראל - הדגיש כאן התנא

נצפה לאחרונה

והשבוע, תומר עוזטס לחופשת סקי בבולגריה, ולא שכח לקחת איתו את עלון הידברות. גם אתם נתקלתם או הנחתם את עלוני הידברות במקום לא שגרתי? צלמו מזווית מעניינת, ושלחו אלינו למייל oneg.shabat@htv.co.il

הידברות

צילדים

הלכות ברכות ויד.

תעלומת המכתבים המסתוריים (ז')

אוריאל ונחמיה רחלי דויד

בשבוע שעבר סיפרנו לכם על שיחתם של מיכאל ויבגני, חבריו לשעבר של שמואל

"תקרא לאמא שלי, מהר", ביקש יבגני דמעות צצו בעיניו. "הרגל שלי... נראה לי שהיא נשברה..."

מיכאל קל הרגליים רץ בזריזות והזעיק את גב' בורסקי, אמו של יבגני. העניינים התגלגלו במהירות. האם נבהלה כהוגן ומרהרה להגיע לבנה הפצוע. תוך דקות אחדות נסעו יבגני ואמו לבית החולים, ומיכאל פסע הביתה לאיטו, כשהוא מרחם על חברו, אבל בו זמנית ממשיך לחשוב על הרעיון שהם פיתחו - התעלול המרושע שיעוללו בקרוב, לסאשה חברים לשעבר. מיכאל הגיע לביתו, ופתח את הדלת עם מפתחו האישי. אמא היתה בעבודה, ואבא נמצא בחוץ לארץ לצורך עסקים. מיכאל, הבן היחיד, חש עצמו בודד למדי... אמנם אחות גדולה לו, למיכאל, נשואה ואם לתינוק חמוד, אך היא מבקרת לעיתים רחוקות, ומשמעם לו לבד. כמה טוב שיש חבר קרוב, ממש כמו את. אך כעת, דאג מיכאל... הוא המתין כשעה, ואז ניגש למכשיר הטלפון וחיג בזריזות לנייד של אמא של יבגני.

"אני בסדר גמור", הודיע יבגני מעבר לקו. "אני מתאשפז רק ליום או יומיים. יש לי סדק גדול למדי ברגל, והיא מגובסת. תבוא לבקר אותי מחר". "בטח", הבטיח מיכאל וניתק את השיחה. הנה, למחר כבר יש לו תעסוקה. הוא המתין ליום הבא בקוצר רוח.

בשבוע הבא נספר לכם גם אוריאל הגיע לבית החולים.

"אז מה, שמואל - סאשה מגיע אליך היום שוב?", אוריאל הביט בנחמיה כשמבט תוהה ופגוע בעיניו. "רציתי שנצא יחד לקצה השכונה, במקום שבו בונים את מבנה בית הכנסת החדש. מזמן לא עשינו משהו ביחד..."

"אבל חשוב לי יותר ללמוד עם שמואל מאשר להסתובב ברחובות", הסביר נחמיה. "הוא חדש, וצריך לקרבו".

"שמואל חכם מספיק, ואינו זקוק לך כלל!", קרא אוריאל ברוגז. האם יאלץ שוב לבלות בחברת עצמו את כל שעות אחר הצהריים? דויד השכן גם הוא ידד קרוב, אך מאז שהשתלב בכיתה החדשה - מצא חברים נוספים. חוץ מזה שאוריאל מעדיף לשהות בחברת נחמיה... "אולי אלמד איתם אף אנני?". הרהר אוריאל, אולם דחה הצעה זאת מיד. "לא! לא אתחנן אלי! אם הוא רוצה להיות החבר הטוב של סאשה, שיבושם לו! אך ואמצא חברים אחרים, מה הבעיה בכלל?".

את מחשבותיו קטע קולו הרפה של נחמיה. "רוצה להצטרף אלינו ללימוד?". "לא, תודה". אוריאל פנה לכיוון המעלית, מוכן ומזומן לשוב לביתו.

ובפתח תקווה... "איני!", גנח יבגני בהפתעה, כשהוא מוצא את עצמו שרוע על הארץ.

"מה קרה?", נבהל מיכאל ידדו, ונעמד בזריזות לצידו.

בצקה קבשיל

מתוך הספר "המברכים הצעירים", מאת גרינד

מה אתם רואים בתמונה? כלב נהנה מעצם דשנה? יופי. עכשיו הפכו את העלון. מה אתם רואים עכשיו?...

אשליה אופטית

למה אתה מורח משהו על המדרגות?! - הרופא אמר לי למרוח איפה שקבלתי את המכה...

נ.נ. איך המשכרת שקיבלת? - נחמדה. הגיעה, אמרה יפה שלום - והלכה...

למה מתפלל מחמת למיטה קערה עם דלק? - יעלה ויבוא...

למה שמת כדי שיהיו לי חלומות פז... - תודה לנעמה, לנהוראי כהן מירושלים, לנועה ביטנר ולשרית אליעזרוב מחולון, ששלחו את הבדיחות.

חברות פעילות מאתגרות לחופש הגדול לכל הגילאים!

לחזמנות: 073-222-12-50 | shops.hidabrot.org

מהדורה חדשה

עם כל התוכניות הכי עדכניות!!!

דיסק און קי עם כל מה שהילדים אוהבים

מיטב תכניות הילדים המרתקות של הידברות על מסך המחשב שלך!

היכנסו להידברות שופס לפרטים על הגרלות השבוע!

מדינות מגזין **קונקסט** | לרכישת 90 הקומיקס "הצייד" בהדברות שופו, חייגו: 073-222-12-50 **המשך בשבוע הבא...**

אחת שאלתי
הרב ארז חזני

ההכשה שהצילה

ארס הנחש הציל את הנפגע ממחלה קשה – ומה עכשיו?

שנמצאה מתאימה להשתלה. והנה, המנתח טעה, וכרת את כליתו השמאלית במקום הימנית! ומה התברר לבסוף? – אותה כליה שמאלית שהוצאה מגוף המנתח ב"טעות", היתה נגועה בסרטון... ואלו היתה הרופא כורת את הכליה הימנית, הנה הסרטון מתפשט! ונמצא כי יד ה' כונה את הרופא כדי להציל את חיי המנתח. והעלתה השאלה, האם חביב הרופא לשלם לאיש דמי נזיקין על כריתת הכליה הלא נכונה?

והשיב מ"ר הגר"י זילברשטיין: הרופא פטור מדמי חבלה, מאחר שלא "הזיק" אלא הוציא כליה נגועה. והרי מצוים כל ישראל לכרות כליה זו, כדי להציל את חייו של החולה, ולכן עשה הרופא את מה שחייבים לעשות, מבלי שהיה מודע לכך. גם בנדון שאלתנו נאמר כך – כבר ברגע ההכשה, שמש ארס הנחש כסם מרפא לנגע המסכן שקצו בגופו של האדם שהפך, והדרך היחידה (ככל הנראה) לגלוי ורפוי הנגע, היתה על ידי הכשת הנחש, וודאי שכל אדם היה מוכן לקבל נשיכה כזו כדי להציל את חייו, ולכן אין לחייב את לוחד הנחשים לשלם עבור הכשה שכזו.

לסכסום: לוחד הנחשים פטור מלשלם ליהודי שהפך דמי נזיקין.

בהכשת הנחש, עשינו לה צלום סי.טי, והצלום העלה ממצאים מדהימים! להפתעתנו גלינו, שאין זכר לאותו גדול ממאיר! והסבה לכך היא – שארס הנחש חסל את הגדול! ולכן עליה הודות ולהלל לה! יתברך על שזכיית להכשת הנחש...

ומה השאלה שמתעוררת כעת? – הנה חקירת ארוע הכשת הנחש העלתה, שהנחש היה מחזק בידי לוחד נחשים, ולאחר שהלה התרשל בשמירתו, יצא הנחש והזיק.

עכשיו מגיע היהודי שהפך, ותובע את הלוחד לשלם לו "דמי נזיקין", עבור הנזק שנגרם לו מחמת ההכשה. ומה טוען פלפיו הלוחד? – "הרי נגרמה לה טובה עצומה מהכשת הנחש, ואולי נצלו חייה הודות להכשה זו, ואיך עולה בדעתך לתבוע על כך נזיקין?!" עם מי הדיון?

תשובה:

מעשה ביהודי שבנו נזקק בדחיפות להשתלת כליה, והחליט האב לתרם לבנו את כליתו הימנית

מעשה ביהודי שהכישו נחש ארסי הכשה שיש בה סכנת נפשות. מצבו של האיש היה קשה, אך בחסדי שמים, לאחר טפול של למעלה משבועים בבית החולים, הצליחו הרופאים, בסיעתא דשמיא, ליצב את מצב בריאותו, עד שהחלט כי ניתן לשחררו לביתו.

בצאתו מבית החולים, נגש להודות למנהל המחלקה על הטפול המקצועי והמסור, וכאן פונה אליו הרופא ואומר: "דע לה, שאתה צריך לברך את ברכת הגומל". "נדאי", השיב האיש, "עלי הודות לה יתברך על הצלתי מהכשת הנחש".

"לא, לא" – אמר הרופא – "כוננתי היתה שאתה צריך לברך הגומל על הכשת הנחש..."

למול פניו הנדהמות של המטפל, המשיך הרופא ובאר את כוננתו: "כשהגעתי לכאן ללא הכרה, ערכנו בגופך בדיקות מקיפות, וגלינו, ש... יש לה בכליה נגע ממאיר גדול!

החלט לטפל תחלה בהכשת הנחש, ולאחר מכן לגשת לטפול בנגע המסכן. והנה, לאחר הטפול

והשלמה סדרת הספרים הפופולרית "זפריו מתוק" של הרב ארז חזני. להזמנות חייגו להדברות שופו: 073-222-1250

שירת האמונה

הרבנית חדה לוי

האות שמשפיעה על אלול

נשמו נשימה עמוקה. עוד נשימה ועוד אחת, והמכה כבר כמעט אינה מורגשת

אלוק ממעל, וכל אחד ואחד הוא טוב גמור וטהור מבפנים, וגם אם התלכלך או נפל לבוץ – הלכלוך הוא רק חיצוני, ואין בכוחו לגרוע מהיהלום היקר בתוכנו.

ר' אלימלך מליז'ענסק אומר "אדרבה, תן בלבנו – שנראה!" – הראיה מתחילה בלב, ברגש. כדי לראות טוב, צריך לחשוב מחשבות טובות, למלא את הלב בתחושות ביטחון ואמונה שהקדוש ברוך הוא כולו טוב, ושדרכו של הטוב להיטיב. כך ברא את עולמו – ביום השישי של הבריאה כתוב "וירא אלוקים את כל אשר עשה – והנה טוב מאד!".

דעי, שגם אם ציירת משהו ב"טעות", תמיד תוכלי לשרבט לך ציור חדש ובכך להפוך אותו לחיובי, או שאפשר למחוק ולהתחיל ציור חדש. כך תוכלי לברוא מציאות חיובית. "בריאיה" – אותיות "בראיה", כוח הראיה הפנימי, הדמיון – הוא כוח של יצירת מציאות. לכל אדם יש אפשרות לברוא מציאות חדשה.

לרכישת הסיפור החדש "חדות השם" של הרבנית חדה לוי חייגו להידברות שופו: 073-222-1250

מראש חודש אלול ועד להושענא רבא אנו נכנסים להנהגת רחמים גמורים, המאפשרת לנו למחוק את העוונות ולהפכם לזכויות. אלול – אותיות לא-לו. עבודת החודש היא הפיכת השליליות, ה"לא" – למשמעות ושייכות, ל"לו".

הפיכת ה"לא" ל"לו" – הופכת את הנהגת הדין לרחמים גמורים.

מובא בתהילים (כ"ז, י"ג) הפסוק: "לילא האַמְנָתִי לְרֵאוֹת בְּטוֹב ה' בְּאֶרֶץ חַיִּים". "לולא" – אותיות אלול. אף על פי שאת לא מאמינה שמגיע לך לראות טוב, בגלל שעברת על הרבה "לא" במשך השנה, מא' אלול תפסיקי עם ה"לא", עם השיפוט העצמי, ותשתדלי לראות בך את הטוב. כך תוכלי לחזור בתשובה מתוך אהבה! פרשת השבוע היא פרשת ראה. ראה – אומרים חז"ל – ר"ת "ראה אלול הגיע".

מובא בספר היצירה שהאות שמשפיעה על חודש אלול היא האות י', שזו האות הכי קטנה,

נקודה קטנה. זהו רמז גדול, כי ברגע שהאדם לוקח עט ומניח על הדף, מיד יש שם נקודה – וזו התחלה. האדם צריך לדעת שוודאי יש בו נקודה טובה אחת שממנה מתחיל הכל. אם הגעת לנקודה, התחילי לצייר את מה שלבך חפץ.

ברגע שראית את הנקודה, היא תהווה עבורך נקודה של אור שממנה יוצאות עוד המון קרני אור. ובדיקו כמו מקרן, המחשבות שתזיני יציירו את הפקת חיך שתוקרן על מסך חיך במציאות.

זכרי: דווקא מהנקודה השחורה הזו שציירת על הדף – יאיר השחר, יתחיל יום חדש שבו את תבחרי מה לצייר.

הציור של היום יאיר לך גם את המחר. הרעיון הזה מקביל לתורת רפ"ב מליקוטי מוהר"ן, שם מלמד רבי נחמן שצריך לראות נקודות טובות. "נקודה טובה, ועוד נקודה טובה, ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו – ואיננו".

וכן ממשיך ואומר שבכל אחד ואחד יש חלק

בשביל חינוך ילדים צריך להתפלל

"מה עושים? מתפללים! עד היום אני מתפלל ומוריד דמעות שחיימקה שלי יצא בן תורה"

לשמייים, הילדים שלה מוצלחים יותר מילדים אחרים.

ד. ילדים שגדלים בבית שאמא מוותרת לאבא, ולא מעירה לו הערות, יש להם מידות טובות והזנה נפשית גבוהה וקדושה מכל ילד אחר.

ה. יותר מכל קלטת חינוכית שבעולם, מקרינה ברכת "שהכל נהיה בדברו" שאמא יהודייה אומרת בקול בבית.

ו. ילדים שגדלים בבית שאמא מברכת ברכת המזון בקול, יש להם שמירה ממחלות ומתאונות דרכים, והגנה עצומה בשמייים.

ז. אמא שמזכירה שם שמייים: "ישתבח שמו", "בעזרת השם" כל היום, לילדים שלה יש חן של יוסף הצדיק על פניהם. מדהים! (הבאתי בסידור "שירת חיי" עם אוצר תפילות מיוחדות לנחת) כיסאו של הצדיק נמצא עדיין בביתו של שר התורה רבי חיים קנייבסקי. הרבנית ע"ה הייתה מושיבה עליו נשים שבאו לבקש ישועה, ומבקשת שיאמרו פרק תהילים, כי כיסא של צדיק הוא מקום שהתפלל בו צדיק, והוא מסוגל לישועה.

ניתן להזמין את הרבנית חגית שירה לחוגי בית בכל רחבי הארץ, ללא תשלום 073-222-1290

לא מחנכים ילדים! לילדים מוצלחים דרושות אין ספור תפילות ובקשות!". אותו אדם לא הרפה, והעז וביקש: "ובכן, שהרב יתפלל...". התפלא הסטייפלר ושאל: "החוב עליך, ואתה מגלגל אותו עלי?". התנצל האדם החשוב ואמר: "אבל אני לא יודע להתפלל... הרב יודע!".

ענה הסטייפלר תשובה מדהימה: "תבקש מהאם – אמא יודעת להתפלל!".

כן, ילדים גדלים מתפילות, ילדים צומחים ועולים מדמעות ובעיקר מהדמעות שלך, אמא!

הסטייפלר כתב מסר אדיר לנשים בענייני הבית וחינוך הבנות והבנים, והנה עצותיו המופלאות, שאף שנכתבו לפני עשרות שנים – עדיין רלוונטיות, פועלות ומשפיעות:

- ילדים שגדלים בבית שאמא מתפללת מילה במילה, מבינים יותר גמרא ומשנה מכל ילד אחר.
- ילדים שגדלים בבית שאמא אומרת כל ברכה לאט ובנחת, יש להם מידות טובות ופחות חוצפה.
- אמא שמתפללת בכל יום ונושאת עיניה

מספר חודשים לפני פטירתו של רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל, שיום פטירתו חל ביום חמישי האחרון, כ"ג באב, נכנס אליו אדם יקר ושאל: "דבי, מה עושים כדי שהילדים יגדלו צדיקים וטובים וילכו בדרך התורה?".

התרגש הסטייפלר וחזר על דבריו: "מה עושים?", והוא חזר שוב, והתפלא: "מה עושים? מתפללים! עד היום אני מתפלל ומוריד דמעות שחיימקה שלי יצא בן תורה". מדהים! "חיימקה שלי" הוא הגאון האדיר, שר התורה – מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א, שכבר אז, באותם ימים, נודע כגדול וגאון בישראל, כבר אז כתב ספרים וערך סיומים מידי שנה, ועדיין, התפלל עליו אביו והוריד דמעות בעבורו, דמעות שבהן תלה את הצלחתו הרוחנית של בנו – המאור של דורנו! מעשה נוסף סופר על אדם חשוב שביקש בשעתו ממרן הסטייפלר זצ"ל ברכה, שיצליח בחינוך ילדיו. "ברכה?", שאל הסטייפלר, "בברכות

חכמת נשים

הרבנית חגית שירה

סיפור שירת חיי מאת אהובת הקהל, הרבנית חגית שירה

הסיפור החדש המלווה בביאורים, הלכות וסגולות, פרי עטה של אהובת הקהל הרבנית חגית שירה - מהדק את החיבור, מעצים את הכוונה ומסוגל לישועות!

היומן האהוב של הרבנית ימימה מזרחי חוזר, ובדולול!!

כלל עולמות התוכן והרוח שהרבנית ימימה מזרחי מביאה איתה לשיעורים שלה, והם הופכים את היומן ליצירה מיוחדת!

האוצר שחייכתין לו הגיע... פרי עטה של הרבנית האהובה חדה לוי!

היומן הייחודי שלא נראה כמותו, שזור בסדנא אישית, המחודשת פניני תבונות לחיוק הערך העצמי, בשילוב אינספור שיפיים במסע מופלא לחיים מאושרים.

בריאות טובה

ר. ל. פלץ

בריאות ילדינו

כתבה זו יכולה להועיל עד מאוד לאנשים שרוצים ללכת צעד אחד קדימה עם התפריט של ילדיהם, ולחוות שינוי בבריאותם, במשקלם וכו'.

ראשית, נתחיל בתפריט ממוצע של ילד בדור הזה:

ארוחת בוקר בבית: קורנפלקס תירס/חיטה + חלב פרה. **בבית הספר:** לחם לבן מלא בחומרים שונים ומשמרים + גבינה או ממרח שוקולד, פרי בהפסקה או חטיף עם חומרים מיותרים לגוף.

בצהריים: מנה בשרית + פחמימה ריקה (פסטה וכו') + ירק מבושל.

אחה"צ: חטיף.

בערב: לחם לבן + חביתה + מלפפון או עגבנייה או סוסט עם גבינה צהובה.

בתפריט כזה יש הרבה אלרגנים (תירס, חלב פרה), קפאין, פחמימות ריקות והרבה חומרים מיותרים מוספים, וגם מונוסודיום גלוטומט ועוד. ההשלכות של תפריט כזה על בריאות ילדינו: תיתכנה אלרגיות שונות, נזלות, תולעים, חוסר ריכוז, עצבנות, כאבים שונים, דלקות, עצירות, פריחות, אנמיה ועוד, ובעתיד בוודאי יהיו חסרים משמעותיים של ויטמינים ומינרלים והתפתחות של מחלות כרוניות והשמנה כתוצאה מהחסרים הנ"ל.

נשפץ תפריט זה לתפריט מזין יותר (כדאי לנסות למשך שבועיים לפחות):

ארוחת בוקר בבית: כוס מים מינרלים או מסוננים על הבוקר. גרנולה ביתית כחטיף או בננה.

בבית ספר: לחם או לחמניות מקמח כוסמין 70% (בית או ממאפייה, חשוב שיהיה טעים) + חביתה / טחינה / אבוקדו / ממרח חלווה דבש (במדפי הסופר). אפשר להוסיף ירקות טריים אם הם אוהבים.

פרי בהפסקה + שקדים ואגוזים.

בצהריים (אפשרויות לבחירה):

● מרק המכיל גם קטניה וגם דגן.

● מג'דרה + סלט ירקות חי או ירקות מוקפצים או מבושלים.

● אורז בסמטי (או קינואה) + אפונה (או קטניה אחרת מבושלת) + ירק חי.

● פשטידת ירקות עם קמח כוסמין.

● מנת דג + ירקות מבושלים.

● בשבת קודש תחגגו עם עוף או בשר בקר.

אחה"צ: פירות.

בערב (אפשרויות לבחירה):

● סלט גדול + טחינה וביצה חצי רכה חצי קשה + לחמניה מכוסמין או שיפון (לא חובה).

● לחם בריא מכוסמין או שיפון + חמאה + חביתה מקושקשת רכה + ירקות או סלט חי.

● דייסת קוואקר עם חלב סויה ומים או חלב שקדים ומים.

מי שטורח בערב שבת - אוכל בשבת. מה שתרגילו את ילדיכם לאכול בעודם קטנים, ילווה אותם כל ימי חייהם, ותוכלו לחסוך מהם סבל רב, מחלות והשמנה. לבריאות.

לרכישת המהדורה האחרונה של הספר

"רזי התזונה - להתנקות, להבריא, לרזות בקלות"

חייגו להידיברות שופו: 073-222-1250

פורום מומחיות

מגוון מומחיות

למה קר לי מבפנים?

איזה הסבר יכול להיות לקור שאינו פיזי, למה בעלי מחליט בשבילי, ואיך ניתוח התנהגות יעזור לבתי?

? אני בת 50, נתמכת בילדי ובסביבה כשיזוקקה לעזרה, וחשה כל העת קרירות פנימית בתוכי, ללא קשר למזג האוויר בחוץ. מאחר שאין הסבר רפואי לכך, אשמח לדעת האם עשוי להיות הסבר אחר?

שיטת NLP הינה שיטה המאפשרת לזהות את המנגנון המחשבתי המפעיל אותי הקיים בתת המודע שלי, והמנהל אותי ללא שליטה והתערבות מצדי.

הידיעה שנת המודע הינו המרכיב העיקרי במוח האנושי מייחדת את כל טיפולינו למיקוד בו.

תת המודע, בין שאר תפקידיו המרובים, אחראי גם על תפקודו התקין של הגוף ועל האיברים המצויים בתוכו.

לפיכך, שינוי דפוסי חשיבה הקיימים בתת המודע מסוגלים גם ליצור שינויים ברובד הפיזיולוגי.

יתכן ובאופן תת מודע את מתנהלת בחיי היומיום שלך מתוך תלותיות פיזית ורגשית ופאסיביות, מעדיפה לשחרר שליטה ממך ולהעבירה לאחר. גופך חש זאת, ומאבד את היכולת הטבעית שלו לשמור על חום/קור גופו באופן עצמאי.

הוא מבקש להיעזר בעזרים חיצוניים לשם כך - לכסות את עצמו, או להתחמם ללא הפסקה מתנור או מזגן שיהיו צמודים אליו כל העת.

כמו הנפש, הוא מבקש להיתלות במשהו מבחוץ, מאחר שאת השליטה והאחריות על תפקודו התקין הוא איבד.

כשתפתח בך עצמאות נפשית, היא תאפשר גם לגוף לקבל אחריות על עצמו ולווסת את הטמפרטורה שלו באופן נכון. (ענבל אלחיאני, MA, מטפלת מוסמכת ב-NLP ובדמיון מודרך, כותבת ומרצה בתחום)

...

? כשאני יוצאת לקניות, בעלי יוצא איתי. אני אוהבת שהוא מביע את דעתו. לדעתי יש לו טעם טוב, כמעט תמיד. אבל אחר כך אני מצטערת שהוא בא. הוא מרגיש שאני חייבת לקנות כל מה שהוא בוחר. למשל, אם אני מתחבטת בין שני בגדים, ואני אוהבת אחד מהם, הוא מתעקש שאקח את השני. לא פעם לא לבשתי את הבגד שקניתי בגללו, כי לא התחברתי אליו. אני רוצה שבעלי יבוא איתי, אבל שלא יחליט במקומי, אלא איתי. איך עושים את זה?

יפה שאת מעריכה את הטעם של בעלך. הוא כנראה גאה מאוד בטעם שלו, ולכן יוצא איתך בשמחה ובוחר בגד כלבבו, ללא כל יראה.

עד פה הכול נשמע נפלא, אבל אם המצב כפי שאת מתארת, אז עליך להחליט בין שני דברים: או שאת מפסיקה לקחת אותו איתך, כי את מעדיפה לבחור לבדך, או שאת משתפת אותו בשאלתך. מסבירה לו שאת רוצה את עזרתו בהחלטות, אבל לא רוצה שהוא יחליט לבדו. אמרי לו שהטעם שלו חשוב לך, אבל אינך רוצה לוותר על טעמך שלך.

הוא ודאי ישאל: "אם את לא לוקחת מה שאני מציע, אז למה את צריכה אותי?"

ואת תעני את האמת: "נוח לי להתייעץ איתך, ולהחליט בסוף מה שאני רוצה. אם מתאים לך - אשמח".

הוא יבין כנראה... (מנוחה פוקס, סופרת ומומחית תהליכי חינוך)

...

? הבת שלי לומדת בכיתה ג'. מאז תחילת הלימודים שלה, היו תלונות מצד צוות המורות על קשיים בהתנהגות. הילדה מסוגלת לקום באמצע השיעור, מבלי לבקש רשות מהמורה, או לענות על שאלה, שוב בלי רשות.

לאחרונה פנו אלינו מבית הספר ואמרו שהם רוצים שמנתחת התנהגות תראה אותה. מהי מנתחת התנהגות? האם היא סוג של יועצת או פסיכולוגית? אני לא חושבת שבתי צריכה ליווי פסיכולוגי.

ניתוח התנהגות הוא מקצוע שקיים זה זמן רב במערכת החינוכית. עד השנים האחרונות השתמשו בעיקר במנתחות התנהגות בבתי ספר וגנים של החינוך המיוחד, אך כיום, לאחר ההצלחה הגדולה, מכניסים מנתחות התנהגות גם בבתי ספר רגילים. ולא, מנתחת התנהגות היא לא פסיכולוגית וגם לא יועצת. התפקיד שלה שונה לחלוטין, וכלל לא מבוסס על השערות רגשיות. מנתחת התנהגות, כשמה, כן היא, מנתחת התנהגות, בודקת בצורה יסודית ומדויקת מאוד מניין נובעות התנהגויות מסוימות המקשות על התלמידה, ובונה במיוחד עבורה תוכנית שתסייע לה להיטיב עם התפקוד שלה בבית הספר. פעמים רבות, גם ההורים מקבלים הנחיות כיצד להתנהג עם התלמידה, וככל שיהיה שיתוף פעולה גדול יותר, גם תהיינה תוצאות מהירות ויעילות יותר.

יש לציין שגם במישור הביתי אנשים פונים למנתחת התנהגות, כשיש צורך לטפל בהתנהגויות המתרחשות בבית. (אסתר נזרי, סופרת, מרצה, מטפלת ב-EFT, ומתמחה בביתוח התנהגות)

השנה החדשה
מאושרים
לחזור
ללימודים

מגוון עצום ב'הידברות שופס'

ילקוטי מותגים 'אדידס', סמש, תיקי גן, עטיפות ספרים ומחברות, מדבקות לספרים ומחברות, מפיות אוכל, מחברות, קלסרים ועוד...

ערכה מלאה במחיר מזול! פריטים בודדים ניתנים לרכוש

חוזרים ללימודים עם קינה קינה

10 עטיפות למחברות
12 עפרונות
10 עטיפות לספרים
30 מדבקות לספרים ומחברות

ערכה מלאה במחיר מזול! פריטים בודדים ניתנים לרכוש

חוזרים ללימודים עם 'חברות הרים'

10 עטיפות למחברות
12 עפרונות
10 עטיפות לספרים
30 מדבקות לספרים ומחברות

זנה עוד לא הא...

הקטלוג המלא בהידברות שופס - מלאי מוגבל < הקדימו להזמין: **073-222-12-50** shops.hidabroot.org

היננסו להידברות שופס' לפרטים על **הגרלות השבוע!**

הידברות שופס לראות • לקנות • להתחבר

משלוח חידה הבית עד הבית עפ"י מדיניות האתר

הילדים שלכם צמודים למחשב בלי הפסקה?

הצטרפו לקייטנת הקירוב שכולם מדברים עליה, והילדים שלכם ייהנו מחוויה יוצאת דופן, מלאה בתכנים חינוכיים ומרתקים...

הכי בטוח וחינוכי לילדים

24/6 של העשרה בתכניות חינוכיות, משחקים, אתגרים ועוד

פרטים בהידברות: **073-222-1314** Kids.hidabroot.org